

Číslicové spracovanie signálov

Prednáška č. 3

- Aktualizácia
- Prenos a stabilita sústavy
- Frekvenčné charakteristiky ČF
- Zapojenia ČF
- Úvod do syntézy ČF

Aktualizácia

Aký je rozdiel medzi diskretným a číslicovým signálom?

Aktualizácia

Aké výhody poskytujú ČF oproti AF ?

Aktualizácia

Aký je rozdiel medzi FIR a IIR?

Aktualizácia

Čo je to impulzná odpoveď?

Aktualizácia

Čo sú to vlastné kmity filtra?

Aktualizácia

Aké matematické operácie ČF využívajú?

Číslicové spracovanie signálov

Prednáška č. 3

- Aktualizácia
- **Prenos a stabilita sústavy**
- Frekvenčné charakteristiky ČF
- Zapojenia ČF
- Úvod do syntézy ČF

Prenos a stabilita sústavy - Prenosová funkcia ČF

Vo všeobecnosti je diskrétna sústava opísaná **lineárnou diferenčnou rovnicou M-tého radu s pravou stranou:**

$$\sum_{k=0}^M b_k y[n-k] = \sum_{k=0}^N a_k x[n-k]$$

Z-transformácia diferenčnej rovnice ČF:

$$\mathcal{Z} \left\{ \sum_{k=0}^M b_k y[n-k] \right\} = \mathcal{Z} \left\{ \sum_{k=0}^N a_k x[n-k] \right\}$$

Využite sa veta o linearite
a veta o oneskorení

$$Y(z) \sum_{k=0}^M b_k z^{-k} = X(z) \sum_{k=0}^N a_k z^{-k}$$

Prenosová funkcia ČF predstavuje **podiel obrazov výstupného $Y(z)$ a vstupného signálu $X(z)$.**

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{\sum_{k=0}^N a_k z^{-k}}{\sum_{k=0}^M b_k z^{-k}}$$

Prenos a stabilita sústavy - Prenosová funkcia ČF

Vo všeobecnosti je diskrétna sústava opísaná **lineárnou diferenčnou rovnicou M-tého radu s pravou stranou:**

$$\sum_{k=0}^M b_k y[n-k] = \sum_{k=0}^N a_k x[n-k]$$

Z-transformácia diferenčnej rovnice ČF:

$$\mathcal{Z} \left\{ \sum_{k=0}^M b_k y[n-k] \right\} = \mathcal{Z} \left\{ \sum_{k=0}^N a_k x[n-k] \right\}$$

Využite sa veta o linearite
a veta o oneskorení

$$Y(z) \sum_{k=0}^M b_k z^{-k} = X(z) \sum_{k=0}^N a_k z^{-k}$$

Prenosová funkcia ČF predstavuje **podiel obrazov výstupného $Y(z)$ a vstupného signálu $X(z)$.**

Takto NIE!!!

~~$$G(z) = \frac{y[n]}{x[n]}$$~~

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{\sum_{k=0}^N a_k z^{-k}}{\sum_{k=0}^M b_k z^{-k}}$$

Prenos a stabilita sústavy - Prenosová funkcia ČF

Prenosová funkcia ČF predstavuje **podiel obrazov výstupného $Y(z)$ a vstupného signálu $X(z)$** .

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{\sum_{k=0}^N a_k z^{-k}}{\sum_{k=0}^M b_k z^{-k}}$$

Prenosovú funkciu je možné prepísať aj v nasledovnom tvare:

$$G(z) = \frac{\sum_{k=0}^N a_k z^{-k}}{\sum_{k=0}^M b_k z^{-k}} = \frac{a_0 + a_1 z^{-1} + a_2 z^{-1} + a_3 z^{-1} + \dots + a_N z^{-N}}{1 + b_1 z^{-1} + b_2 z^{-1} + b_3 z^{-1} + \dots + b_M z^{-M}} = \frac{A(z)}{B(z)} \quad b_0 = 1$$

- Ak polynóm $B(z) = 1$ (teda menovateľ $G(z)$ je rovný 1) potom ČF **nemá spätnú väzbu** a jedná sa o FIR filter.
- Ak polynóm $B(z) \neq 1$ potom ČF **má spätnú väzbu** a jedná sa o IIR filter.
- Ak je známa impulzná charakteristika $g[n]$ ČF a je daný ľubovoľný vstupný signál $x[n]$, potom výstupný signál $y[n]$ v **spektrálnej oblasti (z-rovine)** bude:

$$Y(z) = G(z)X(z)$$

- V **časovej oblasti** bude výstupný signál daný konvolúciou medzi impulznou odpoveďou ČF a vstupným signálom.

$$y[n] = g[n] * x[n]$$

Prenos a stabilita sústavy - Prenosová funkcia ČF

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)}$$

Ak $X(z) = 1$, čo zodpovedá obrazu (Z-transf.) jednotkového impulzu na vstupe, dostaneme rovnosť:

$$Y(z) = G(z)$$

odkiaľ po spätnej Z-transformácii plynie $y[n] = g[n]$

**Prenosová funkcia $G(z)$ je obrazom impulznej charakteristiky (odozvy)
číslicového filtra (diskrétneho systému)**

Prenos a stabilita sústavy - Nuly a póly prenos. funkcie

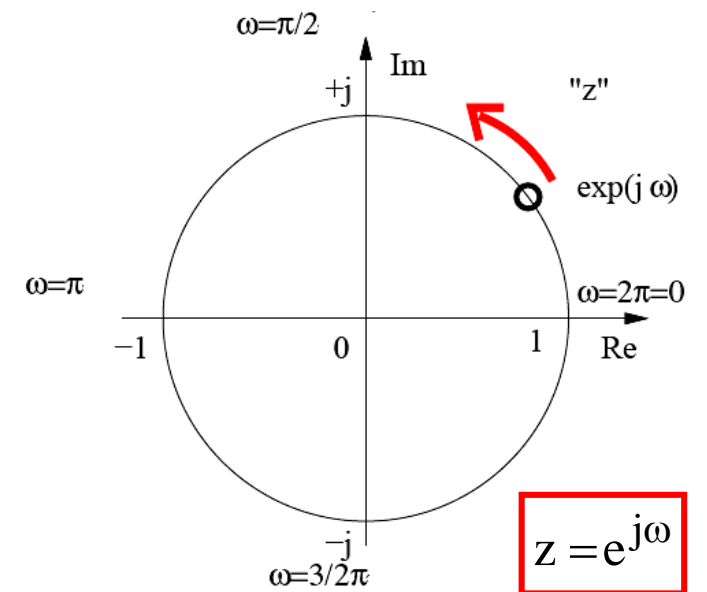
$$G(z) = \frac{\sum_{k=0}^N a_k z^{-k}}{\sum_{k=0}^M b_k z^{-k}} = \frac{a_0 + a_1 z^{-1} + a_2 z^{-2} + a_3 z^{-3} + \dots + a_N z^{-N}}{1 + b_1 z^{-1} + b_2 z^{-2} + b_3 z^{-3} + \dots + b_M z^{-M}} = \frac{A(z)}{B(z)}$$

$$b_0 = 1$$

- z_0 sú nulové body alebo **NULY prenosovej funkcie** t.j. body v rovine „z“, pre ktoré čitateľ $G(z)$ je nulový- $A(z) = 0$
- $z_{\times}$ sú **PÓLY prenosovej funkcie**, t.j. body v rovine z, pre ktoré menovateľ $G(z)$ je nulový - $B(z) = 0$

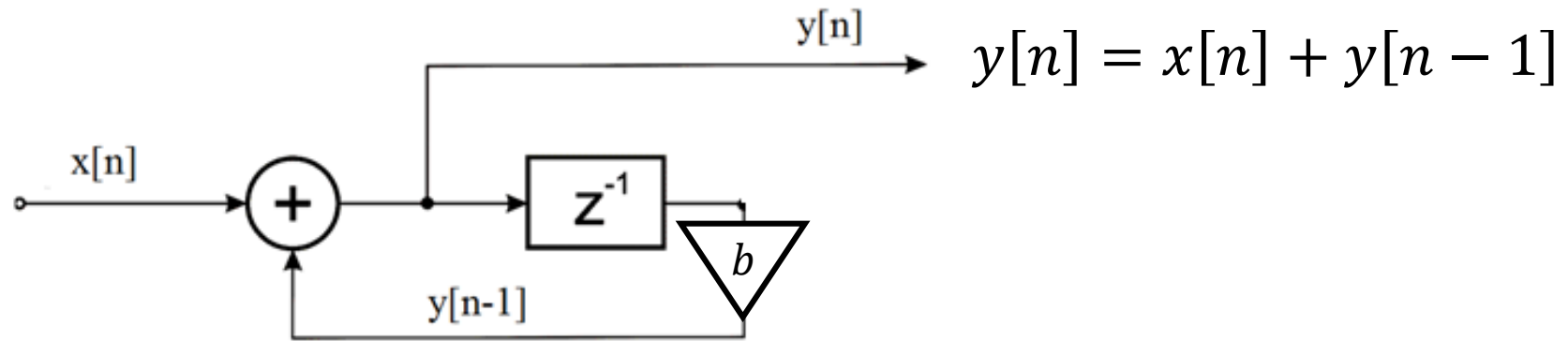
Aby bol ČF stabilný, musia póly prenosovej funkcie ležať vo vnútri jednotkovej kružnice!

- Ak $|z_{\times k}| < 1$, ČF je **stabilný**
- Ak $|z_{\times k}| > 1$, ČF je **nestabilný**
- Ak $|z_{\times k}| = 1$, ČF je **na hranici stability**

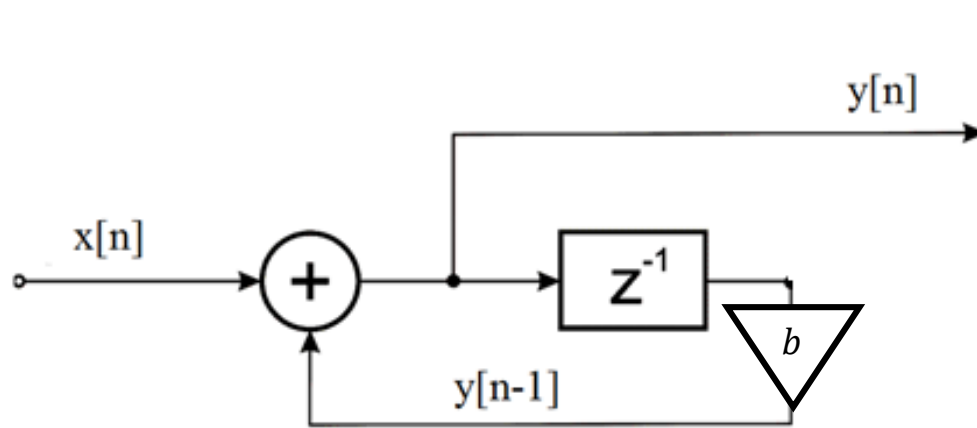
Prenos a stabilita sústavy – Stabilita sústavy

Príklad: Uvažujme FIR filter prvého rádu. Vyšetrite jeho stabilitu!

Prenos a stabilita sústavy – Stabilita sústavy

Príklad: Uvažujme FIR filter prvého rádu. Vyšetrite jeho stabilitu ak: $b = 0.5; 1; 1.05$!

$$y[n] = x[n] + by[n - 1] \xrightarrow{z} Y(z) = X(z) + bY(z)z^{-1}$$

$$Y(z) - bY(z)z^{-1} = X(z)$$

$$Y(z)(1 - bz^{-1}) = X(z)$$

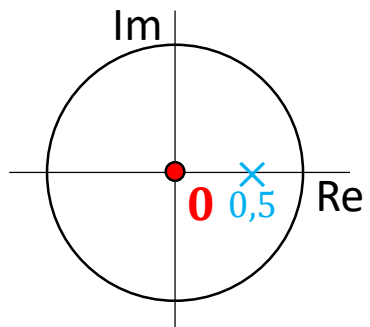
$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{1}{1 - bz^{-1}} = \frac{z}{z - b}$$

Nula

Pól

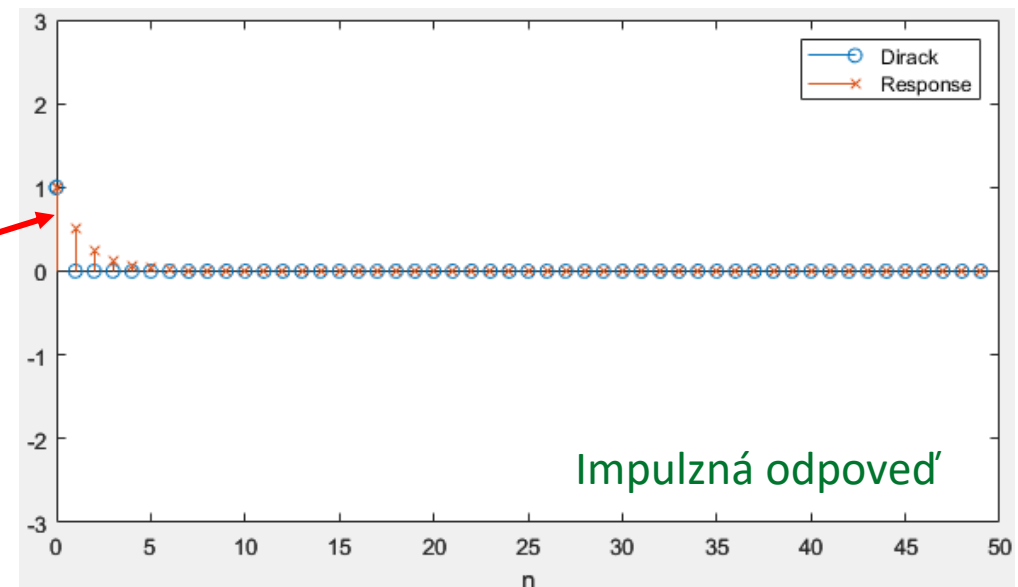
Nulový bod je len jeden $z_{0,1} = 0$

Pól je tiež iba jeden $z_{\times,1} = b$

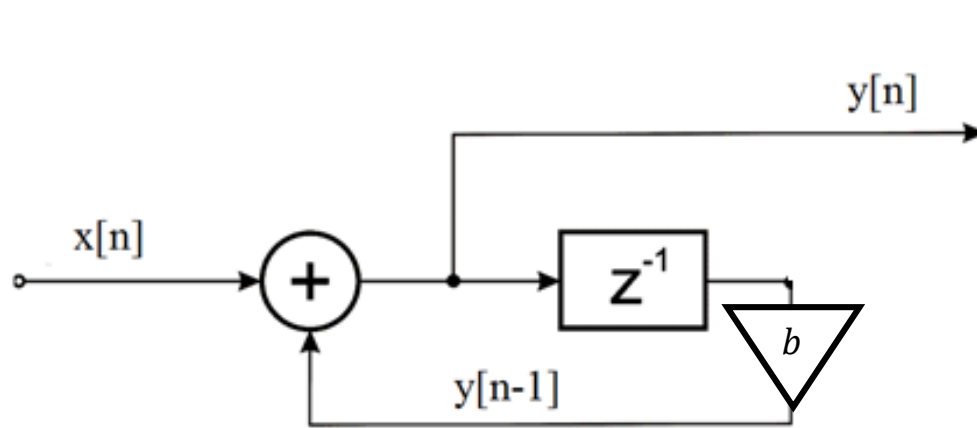
Stabilná sústava

Hodnoty impulznej odpovede konvergujú k 0. (dá sa ukázať, že sú nenulové ale veľmi malé)

Prenos a stabilita sústavy – Stabilita sústavy

Príklad: Uvažujme FIR filter prvého rádu. Vyšetrite jeho stabilitu ak: $b = 0.5; 1; 1.05$!

$$y[n] = x[n] + by[n - 1] \xrightarrow{z} Y(z) = X(z) + bY(z)z^{-1}$$

$$Y(z) - bY(z)z^{-1} = X(z)$$

$$Y(z)(1 - bz^{-1}) = X(z)$$

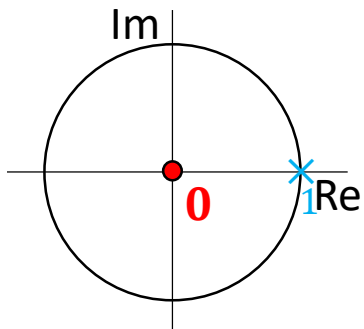
$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{1}{1 - bz^{-1}} = \frac{z}{z - b}$$

Nula

Pól

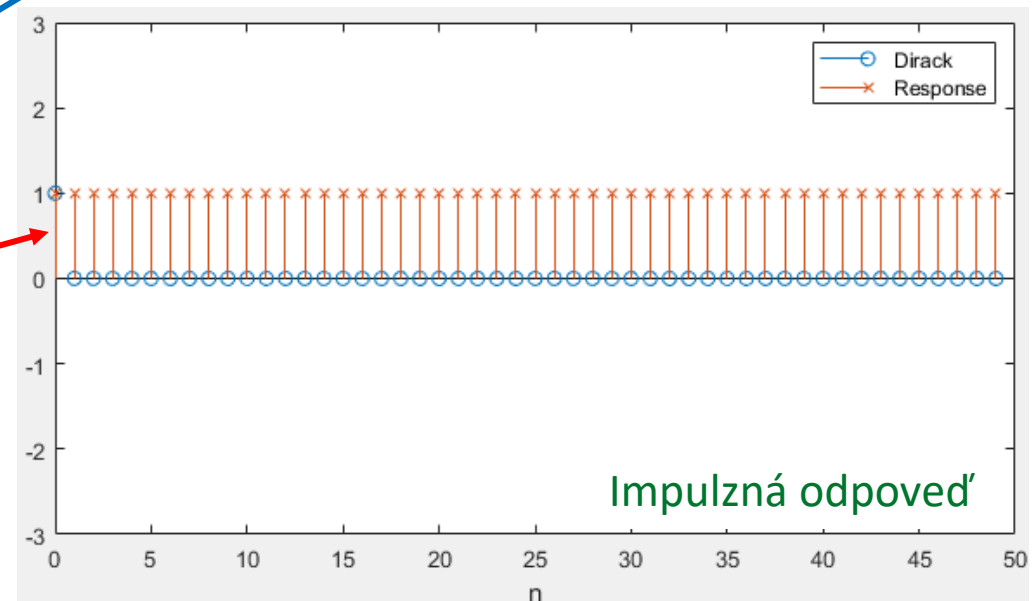
Nulový bod je len jeden $z_{0,1} = 0$

Pól je tiež iba jeden $z_{\times,1} = b$

Na hranici stability

Hodnoty impulznej odpovede majú konštantnú hodnotu. (kmitajú iba v kladnej časti lebo pól je kladný)

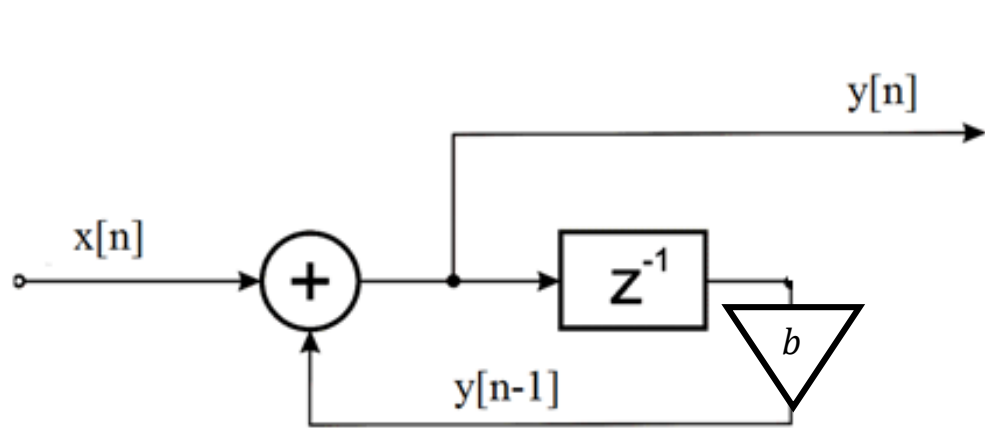

Impulzná odpoveď

Prenos a stabilita sústavy – Stabilita sústavy

Príklad: Uvažujme FIR filter prvého rádu. Vyšetrite jeho stabilitu ak: $b = 0.5; 1; 1.05$!

$$y[n] = x[n] + by[n - 1] \xrightarrow{z} Y(z) = X(z) + bY(z)z^{-1}$$

$$Y(z) - bY(z)z^{-1} = X(z)$$

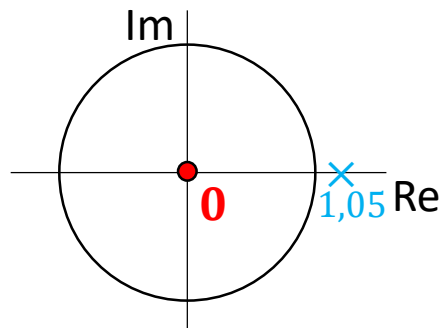
$$Y(z)(1 - bz^{-1}) = X(z)$$

$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{1}{1 - bz^{-1}} = \frac{z}{z - b}$$

Nula

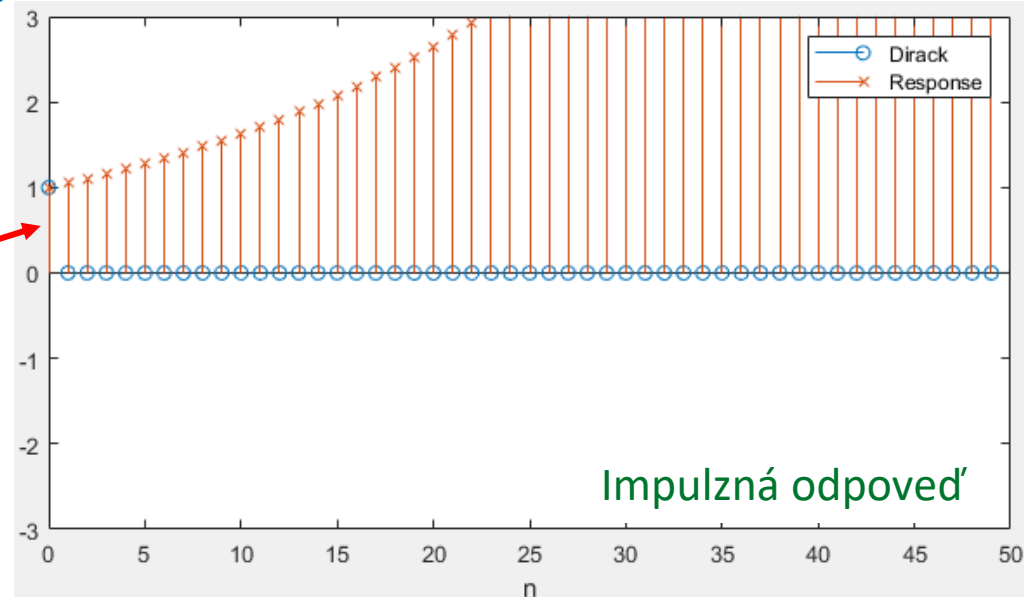
Pól

Nulový bod je len jeden $z_{0,1} = 0$
Pól je tiež iba jeden $z_{\times,1} = b$

Nestabilná sústava

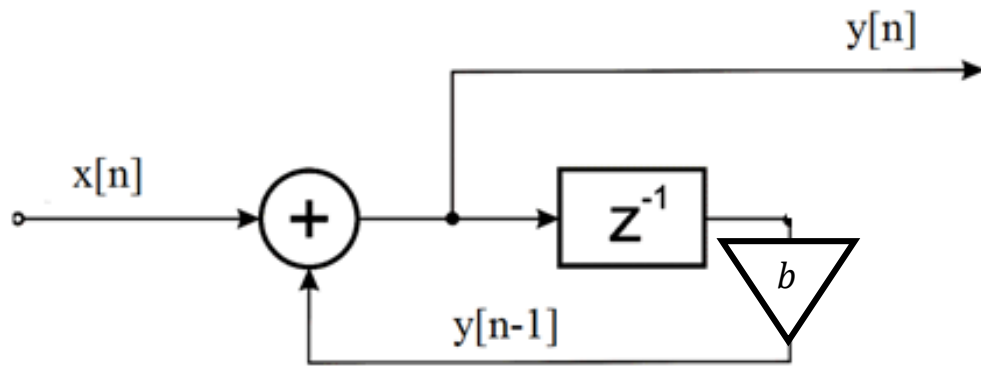
Hodnoty impulznej rastú nad všetky medze (v kladnej časti lebo pól je kladný)

Impulzná odpoveď

Prenos a stabilita sústavy – Stabilita sústavy

Príklad: Uvažujme FIR filter prvého rádu. Vyšetrite jeho stabilitu ak: $b = 0.5; 1; 1.05$!

Filtrácia jednotkového jednotkového impulzu -> impulzná odpoveď na výstupe

```
% Simulácia IIR filtra 1. radu (DP-FIR)
```

```
Sig = zeros([1 50]); % Vektor pre vstupný signál - 50 vzoriek  
Sig(1) = 1;         % Jednotkový impulz  
n = 0:49;           % Vektor diskrétného času nTd
```

```
b=0.5;  
% b=1.05;  
% b=1;
```

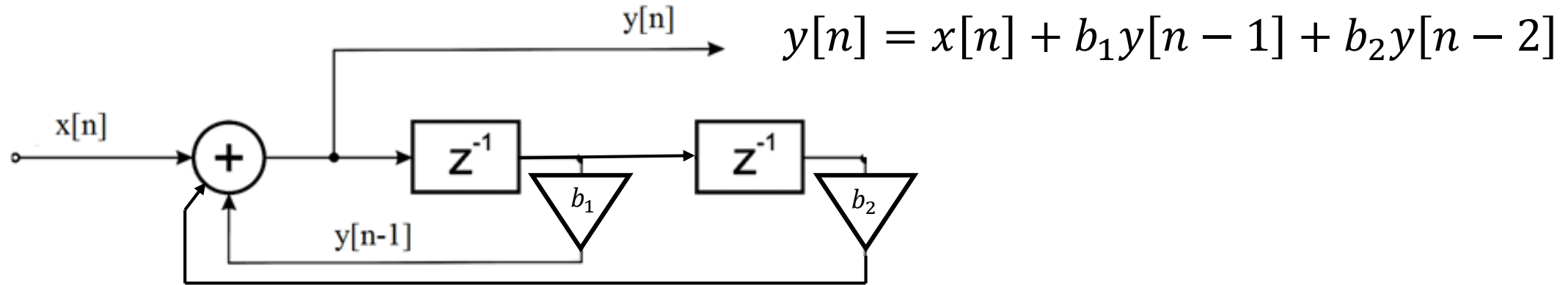
```
g = filter(1,[1 -b],Sig); % Filtrácia signálu (známe A(z) a B(z))
```

```
figure(1), stem(n,Sig) % Vykreslenie jednotkového impulzu  
hold on;
```

```
stem(n,g,'x'),          % Vykreslenie impulznej odpovede ČF  
ylim([-3,3]); legend({'Dirack','Response'}); xlabel('n')  
hold off
```

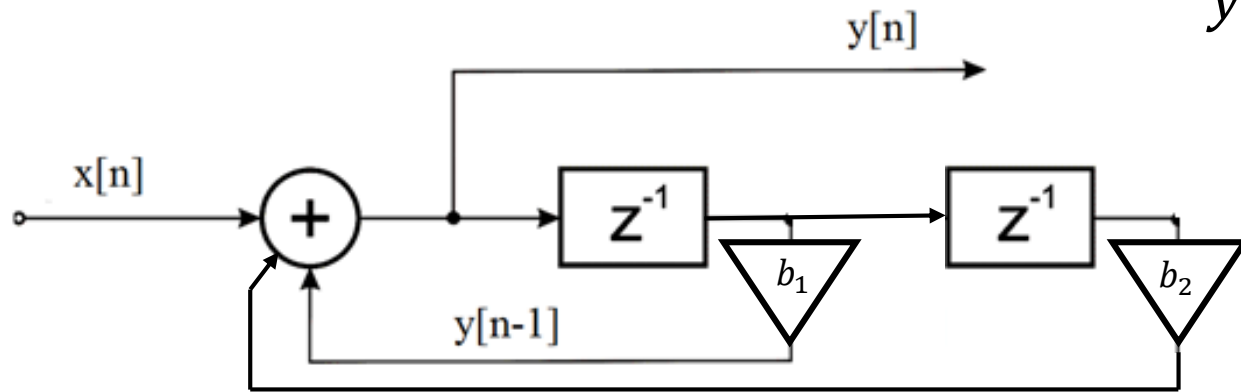
Prenos a stabilita sústavy – Stabilita sústavy

Príklad: Uvažujme FIR filter druhého rádu. Vyšetrite jeho stabilitu ak: $b_1 = 0.25$; $b_2 = -0.5$ a $b_1 = 0.9$; $b_2 = -1.3$!

Prenos a stabilita sústavy – Stabilita sústavy

Príklad: Uvažujme FIR filter druhého rádu. Vyšetrite jeho stabilitu ak: $b_1 = 0.25$; $b_2 = -0.5$ a $b_1 = 0.9$; $b_2 = -1.3$!

$$y[n] = x[n] + b_1 y[n-1] + b_2 y[n-2] \xrightarrow{z}$$

$$Y(z) = X(z) + b_1 Y(z) z^{-1} + b_2 Y(z) z^{-2}$$

$$Y(z) - b_1 Y(z) z^{-1} - b_2 Y(z) z^{-2} = X(z)$$

$$Y(z)(1 - b_1 z^{-1} - b_2 z^{-2}) = X(z)$$

$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{1}{1 - b_1 z^{-1} - b_2 z^{-2}} = \frac{z^2}{z^2 - b_1 z - b_2}$$

Nulový bod je len jeden $z_{0,1} = 0$

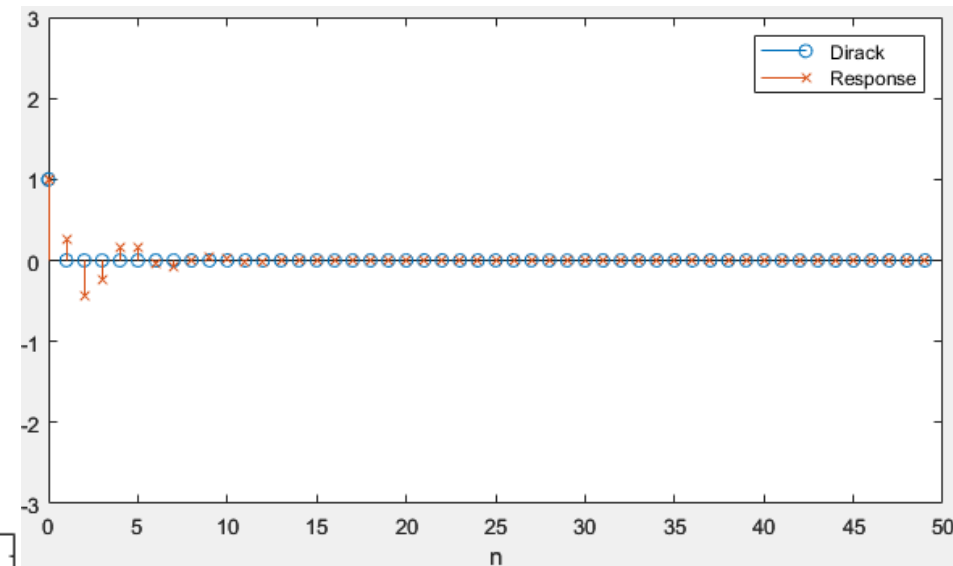
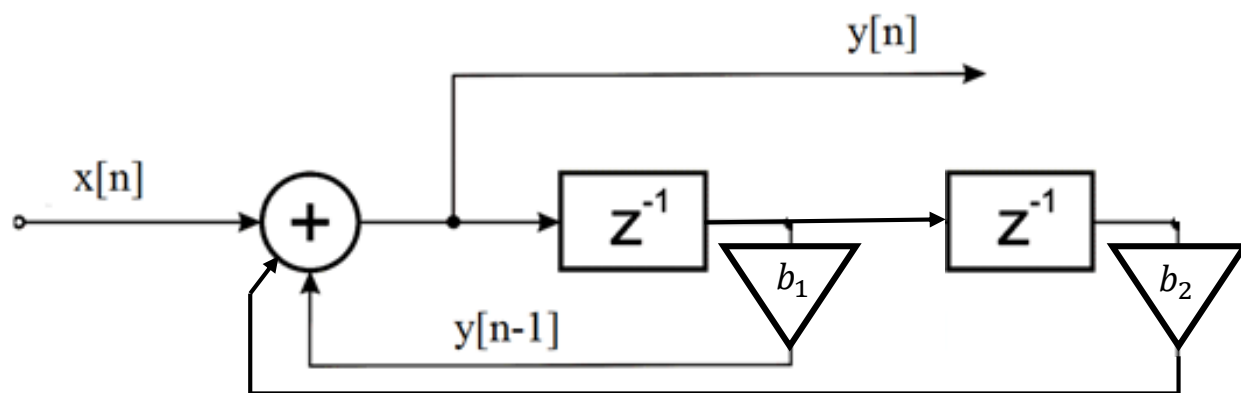
Póly budú dva $z_{x,1}$ a $z_{x,2}$

$$z_{x,1,2} = \frac{b_1 \pm \sqrt{b_1^2 + 4b_2}}{2}$$

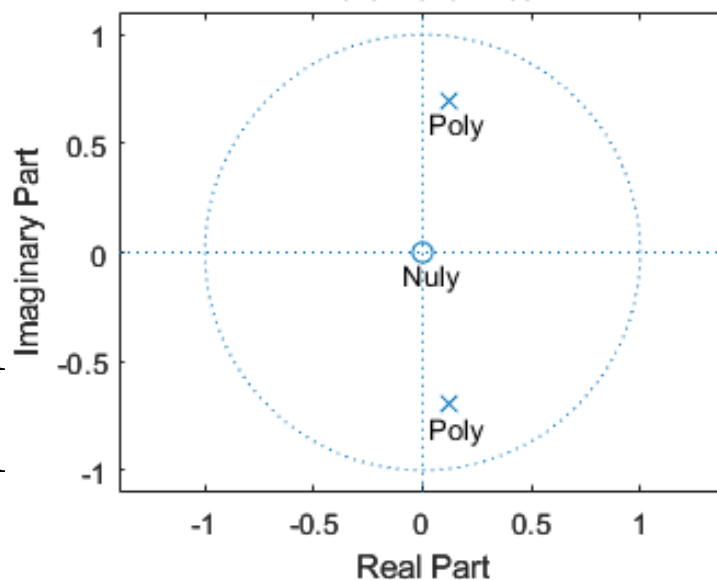
Póly (vo všeobecnosti komplexné) – Pre tento prípad, riešenie kvadratickej rovnice

Prenos a stabilita sústavy – Stabilita sústavy

Príklad: Uvažujme FIR filter druhého rádu. Vyšetrite jeho stabilitu ak: $b_1 = 0.25$; $b_2 = -0.5$ a $b_1 = 0.9$; $b_2 = -1.3$!

Pole-Zero Plot

Nulový bod je len jeden $z_{0,1} = 0$

Póly budú dva $z_{x,1}$ a $z_{x,2}$

$$b_1 = 0.25 ; b_2 = -0.5$$

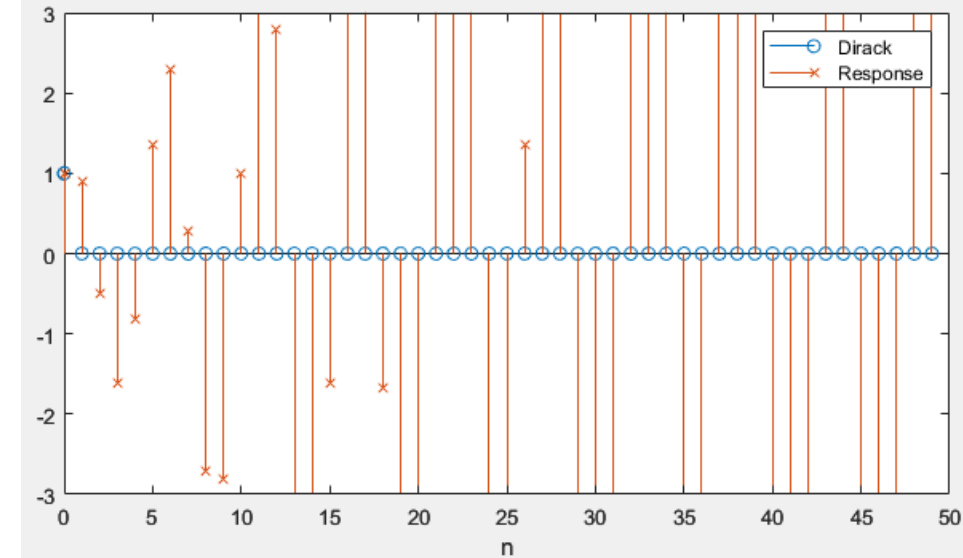
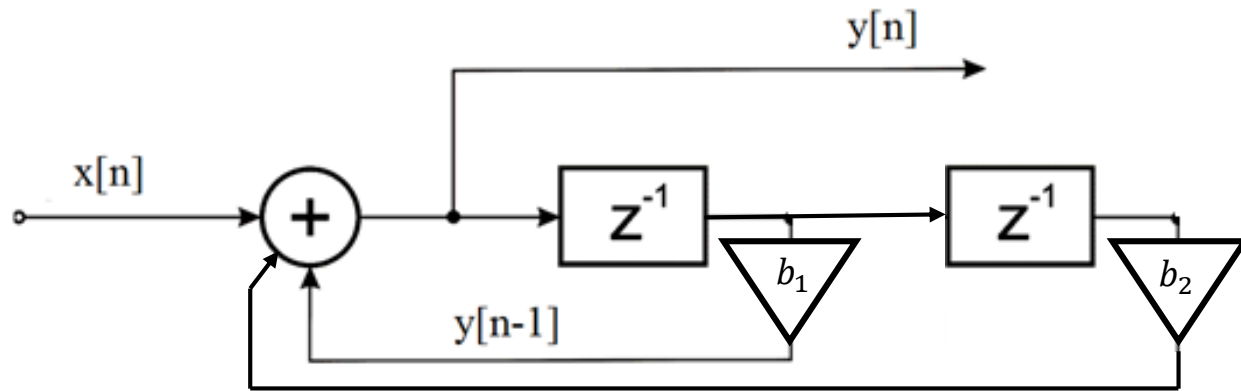
$$z_{x,1} = 0.125 + 0.7i \rightarrow |z_{x,1}| = 0.71$$

$$z_{x,2} = 0.125 - 0.7i \rightarrow |z_{x,2}| = 0.71$$

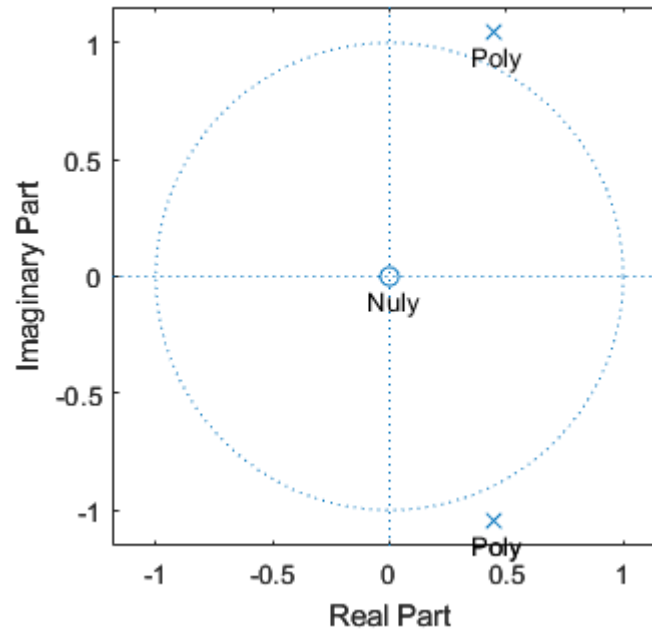
Stabilná sústava

Prenos a stabilita sústavy – Stabilita sústavy

Príklad: Uvažujme FIR filter druhého rádu. Vyšetrite jeho stabilitu ak: $b_1 = 0.25$; $b_2 = -0.5$ a $b_1 = 0.9$; $b_2 = -1.3$!

Pole-Zero Plot

Nulový bod je len jeden $z_{0,1} = 0$

Póly budú dva $z_{x,1}$ a $z_{x,2}$

$$b_1 = 0.9 ; b_2 = -1.3$$

$$z_{x,1} = 0.45 + 1.05i \rightarrow |z_{x,1}| = 1.14$$

$$z_{x,2} = 0.45 - 1.05i \rightarrow |z_{x,1}| = 1.14$$

Nestabilná sústava

Číslicové spracovanie signálov

Prednáška č. 3

- Aktualizácia
- Prenos a stabilita sústavy
- **Frekvenčné charakteristiky ČF**
- Zapojenia ČF
- Úvod do syntézy ČF

Filtrácia - Frekvenčné charakteristiky ČF

Hodnotia frekvenčné vlastnosti ČF – teda to ako sa sústava správa vo frekvenčnej oblasti.

T je perióda, ktorú zvyčajne považujeme za jednotkovú! $T=1$

Ak využijeme substitúciu $z = e^{j\omega T}$, potom sa **prenosová charakteristika** $G(z)$ zmení na **komplexnú frekvenčnú prenosovú charakteristiku** $G(e^{j\omega})$ alebo iba $G(j\omega)$

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} \rightarrow G(e^{j\omega}) = \frac{Y(e^{j\omega})}{X(e^{j\omega})}$$

Komplexnú frekvenčnú prenosovú charakteristiku je možné vyjadriť pomocou reálnej (Re) a imaginárnej (Im) zložky nasledovne:

$$G(e^{j\omega}) = \text{Re}\{G(e^{j\omega})\} + j\text{Im}\{G(e^{j\omega})\}$$

Pomocou modulu (magnitude) a argumentu(phase-fáza) je **komplexnú frekvenčnú prenosovú charakteristiku** je možné vyjadriť takto:

$$G(e^{j\omega}) = A(\omega)e^{j\varphi(\omega)}$$

Modulová frekvenčná charakteristika

$$A(\omega) = |G(e^{j\omega})|$$

Argumentová frekvenčná charakteristika

$$\varphi(\omega) = \arg\{G(e^{j\omega})\}$$

Filtrácia - Frekvenčné charakteristiky ČF

$$G(e^{j\omega}) = A(\omega)e^{j\varphi(\omega)}$$

Modulová frekvenčná charakteristika

$$A(\omega) = |G(e^{j\omega})|$$
$$A(\omega) = 20 \log_{10}(|G(e^{j\omega})|) \quad [dB]$$

Argumentová frekvenčná charakteristika

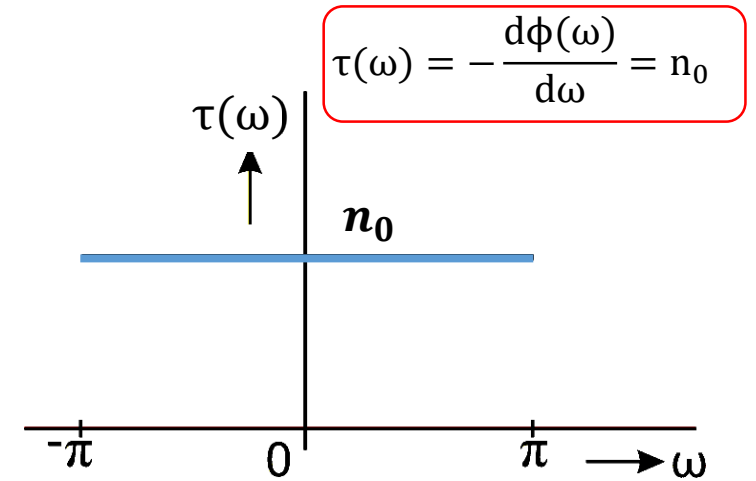
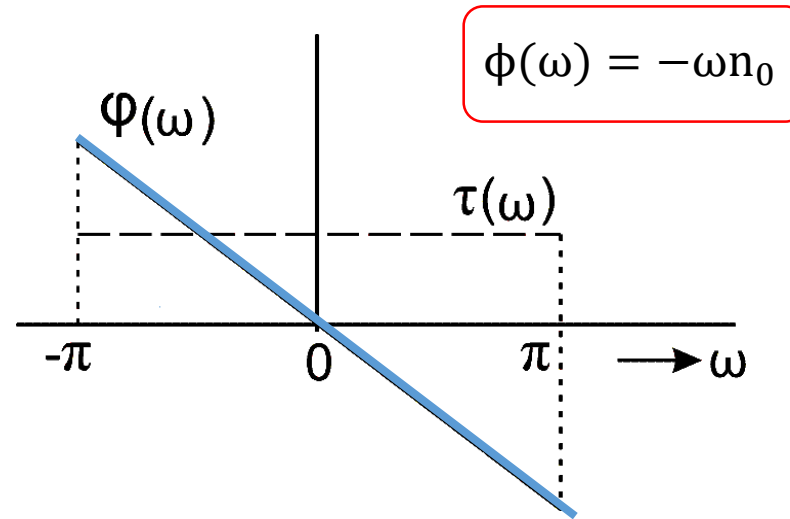
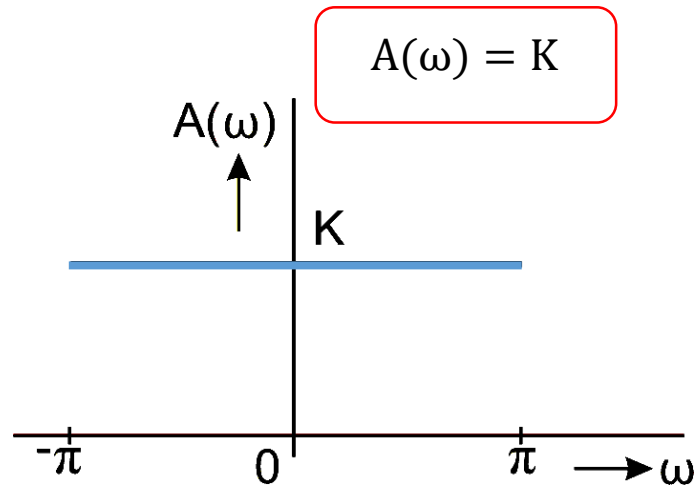
$$\varphi(\omega) = \arg\{G(e^{j\omega})\}$$

Tiež sa môžeme stretnúť s pojmom **skupinové oneskorenie**, ktoré predstavuje tretiu frekvenčnú charakteristiku. Skupinové oneskorenie je dané ako záporná derivácia **argumentovej frekvenčnej charakteristiky**.

$$\tau(\omega) = -\frac{d\varphi(\omega)}{d\omega}$$

Frekvenčné charakteristiky číslicového filtra sú periodické (Pretože exponenciálna funkcia $e^{j\omega T}$ je periodická) a navyše sú závislé od diskretizačnej periódy T .

Filtrácia - Ideálny diskrétny prenosový systém

Modulová (amplitúdová) frekvenčná charakteristika je konštantná – Vstupný signál je len zosilnený (zoslabený), môže byť oneskorený.

Prenosová funkcia:

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = Kz^{-n_0}$$

fázová frekvenčná charakteristika je lineárna

Skupinové oneskorenie je konštantné.

Číslicové spracovanie signálov

Prednáška č. 3

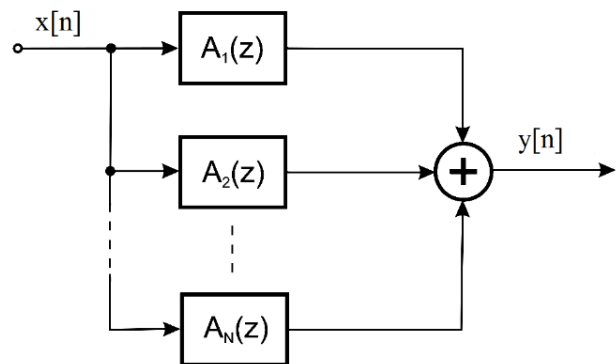
- Aktualizácia
- Prenos a stabilita sústavy
- Frekvenčné charakteristiky ČF
- **Zapojenia ČF**
- Úvod do syntézy ČF

Filtrácia - Zapojenia ČF

Zapájaním viacerých jednoduchších ČF možno získať požadovanú prenosovú funkciu zložitého filtra.

Poznáme tri zapojenia:

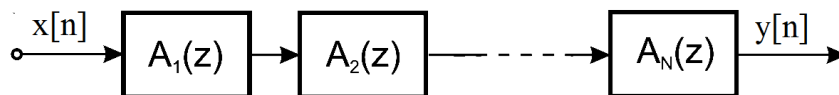
- Paralelné
- Sériové (kaskádne)
- Spätnoväzobné

$$A(z) = \sum_{i=1}^N A_i(z)$$

$$g[n] = \sum_{i=1}^N g_i[n]$$

Kaskádny systém je stabilný, ak je každý jednotlivý ČF stabilný

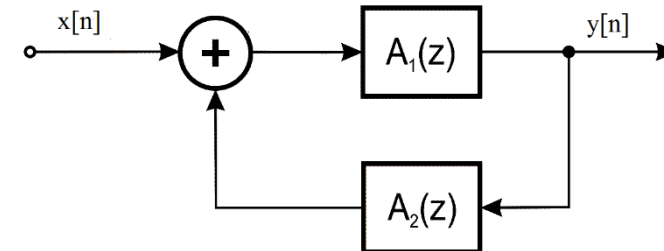

$$A(z) = \prod_{i=1}^N A_i(z)$$

Konvolučný súčin

$$g[n] = g_1[n] * g_2[n] * \dots * g_N[n]$$

Paralelný systém je stabilný, ak je každý jednotlivý ČF stabilný

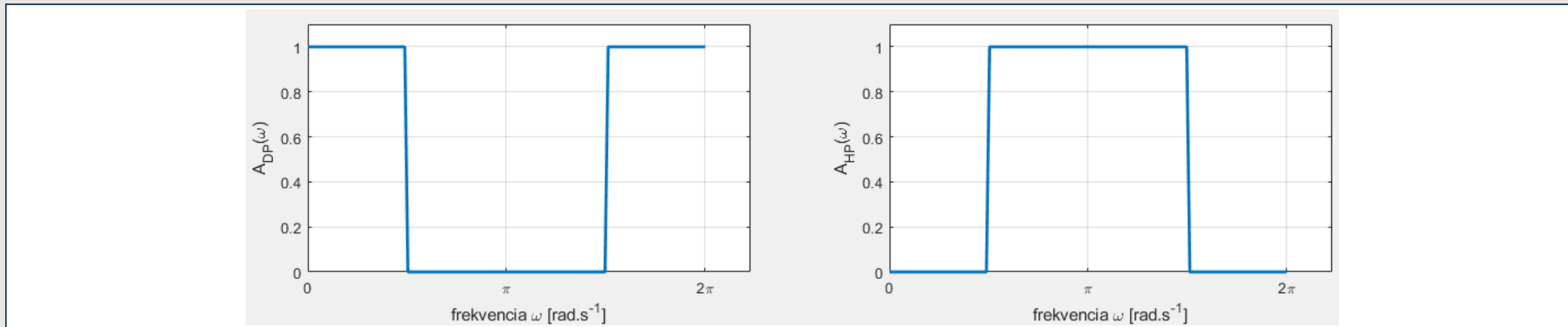

$$A(z) = \frac{A_1(z)}{1 - A_1(z)A_2(z)}$$

Výsledná spätnoväzobná sústava môže byť nestabilná, aj keď každý z dielčích ČF je stabilný.

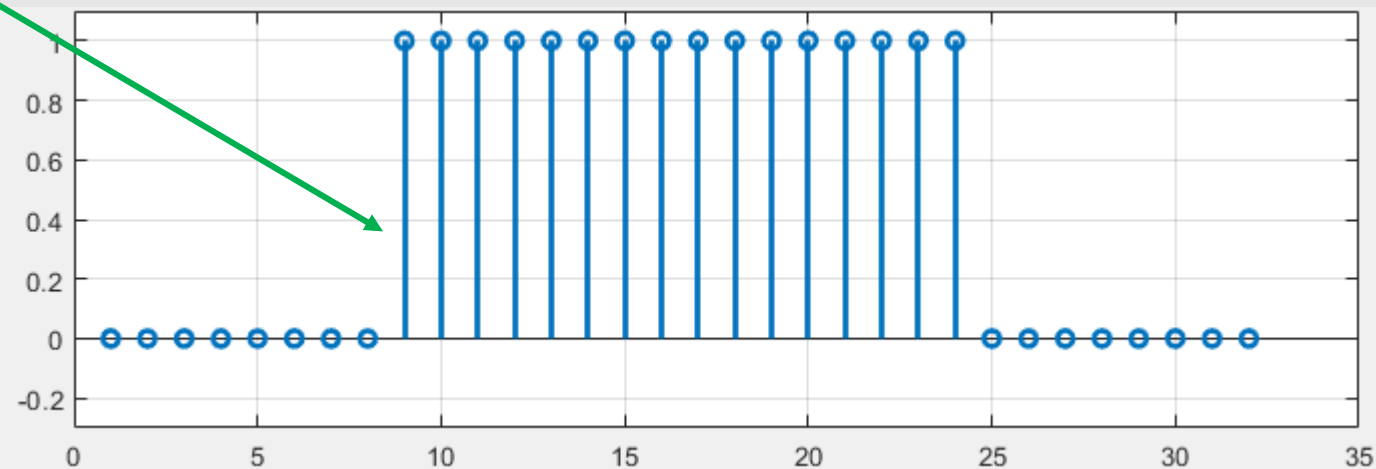
Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

Príklad: Uvažujme ideálny DP a HP filter s modulovými charakteristikami na obr.

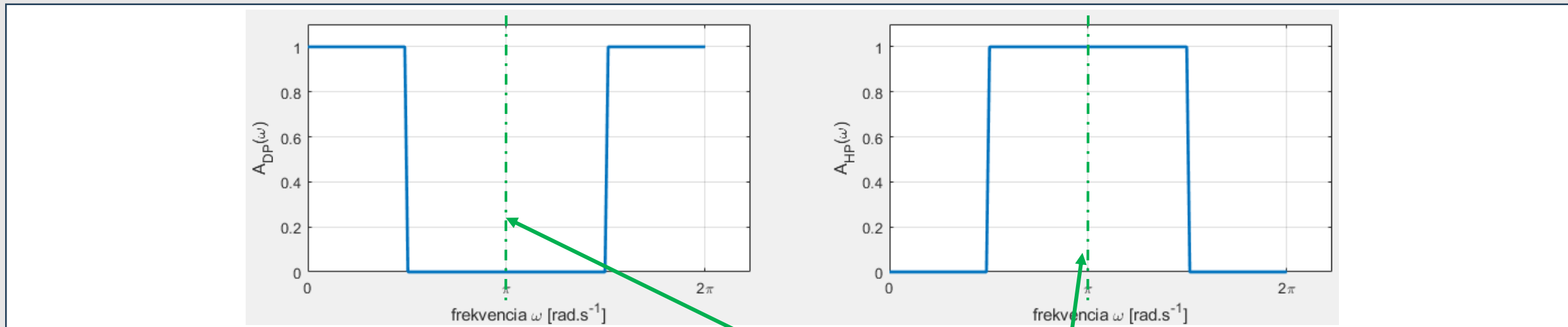
Vykonajte filtráciu neperiodického **diskrétneho impulzu (N=32):**

- a) DP filtrom,
- b) HP filtrom,
- c) oboma filterami v sériovom zapojení,
- d) oboma filterami v paralelnom zapojení

Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

Príklad: Uvažujme ideálny DP a HP filter s modulovými charakteristikami na obr.

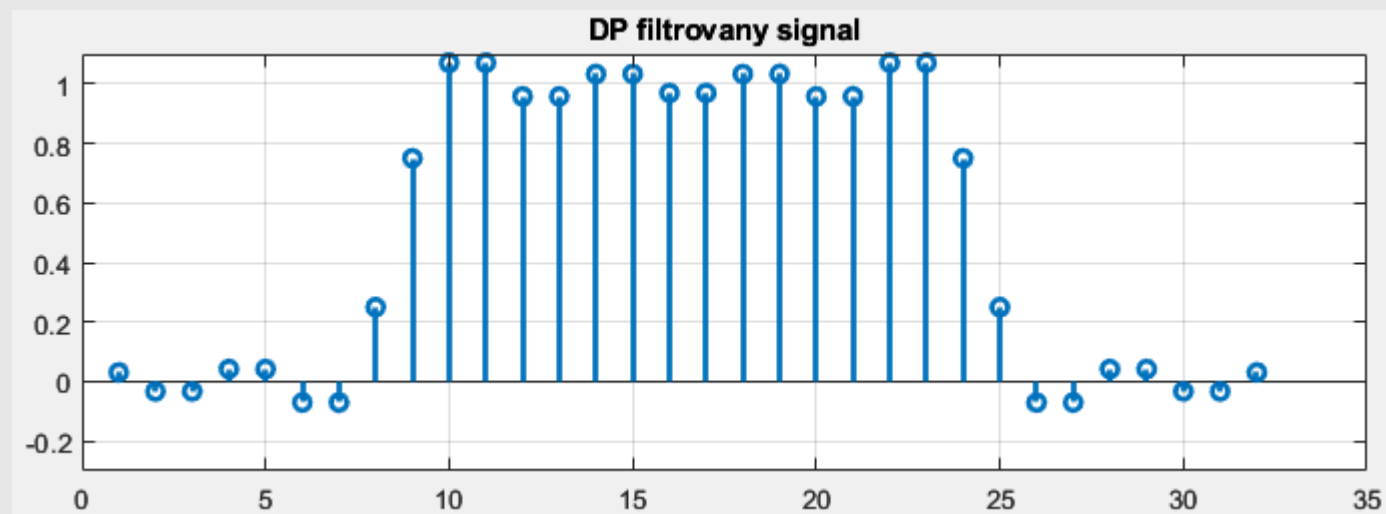
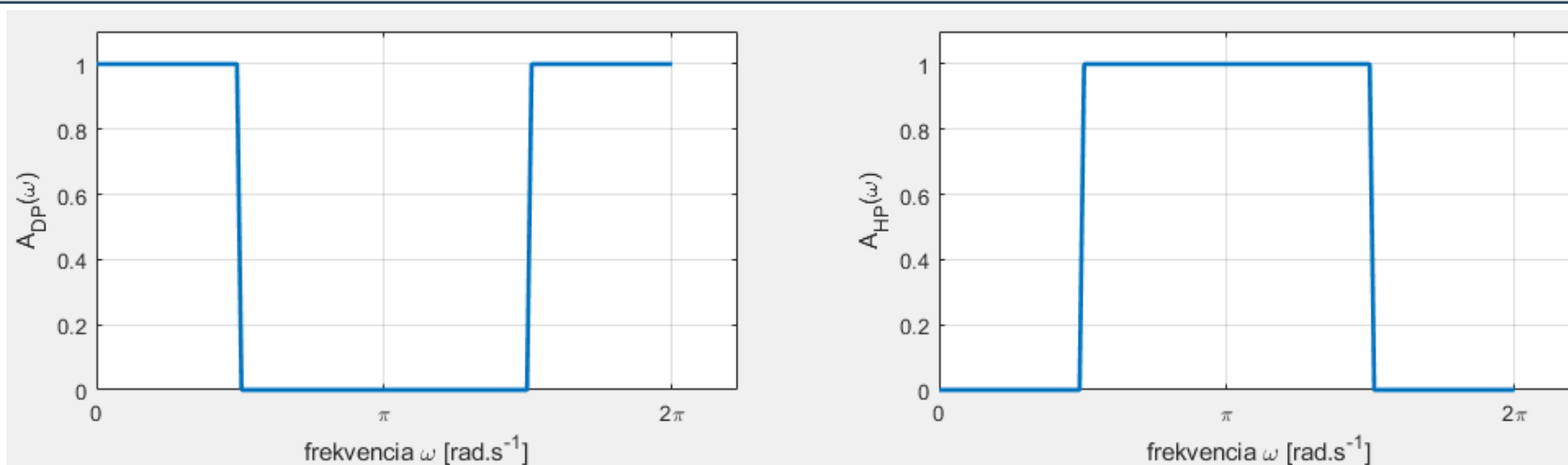
Vykonajte filtráciu neperiodického diskrétného impulzu:

- a) DP filtrom,
- b) HP filtrom,
- c) oboma filterami v sériovom zapojení,
- d) oboma filterami v paralelnom zapojení

Všimnime si, že modulové charakteristiky sú symetrické! Zvyčajne sa kreslí iba polovica charakteristiky – nazýva sa potom **Amplitúdová frekvenčná charakteristika**.

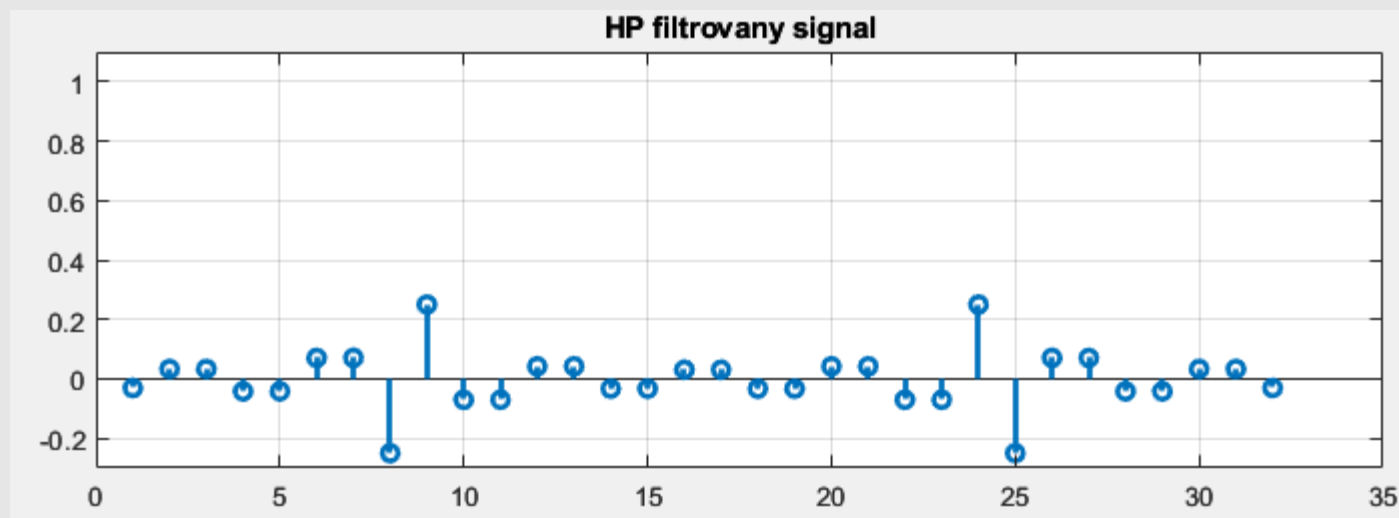
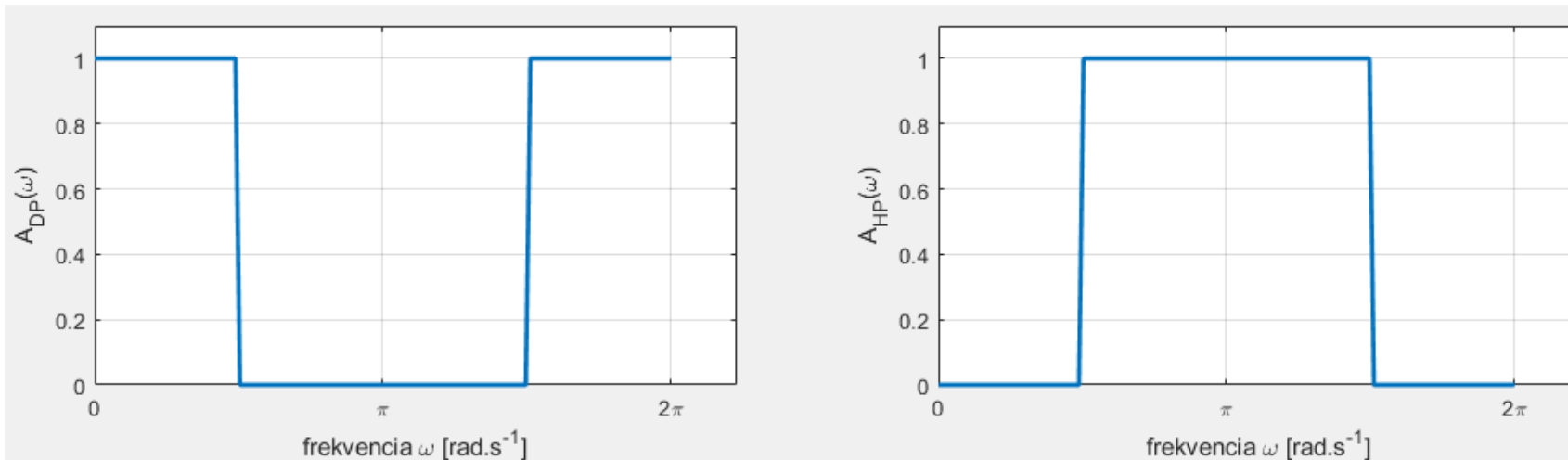
Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

Filtrácia DP filtrom:

Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

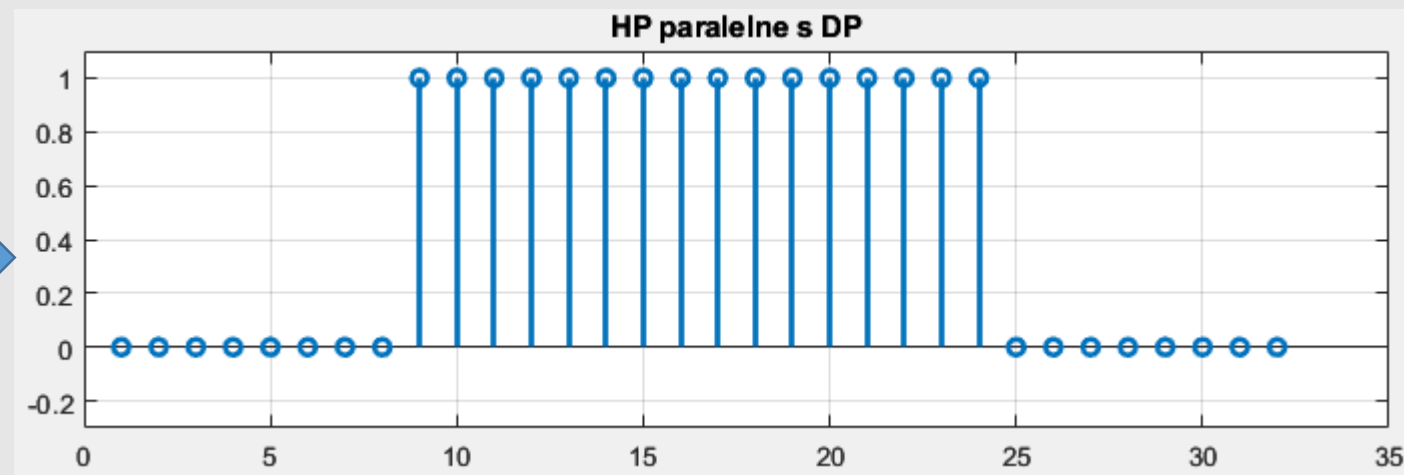
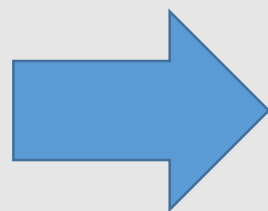
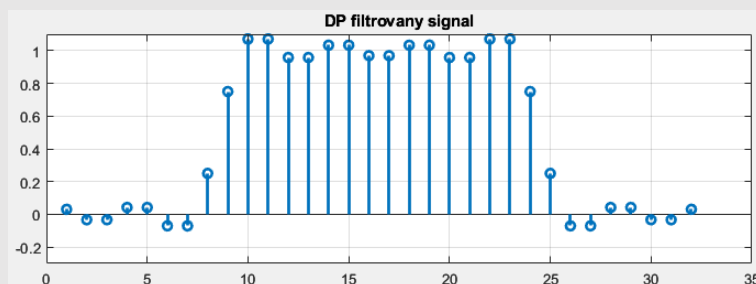
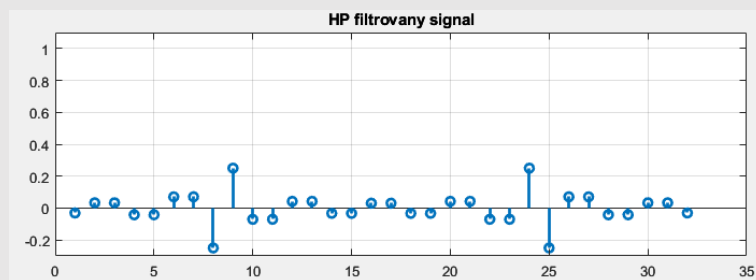
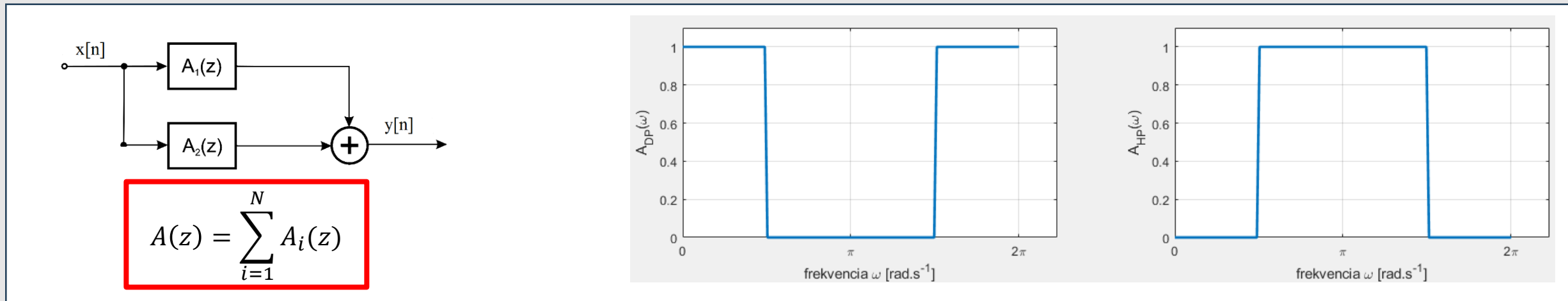
Filtrácia HP filtrom:

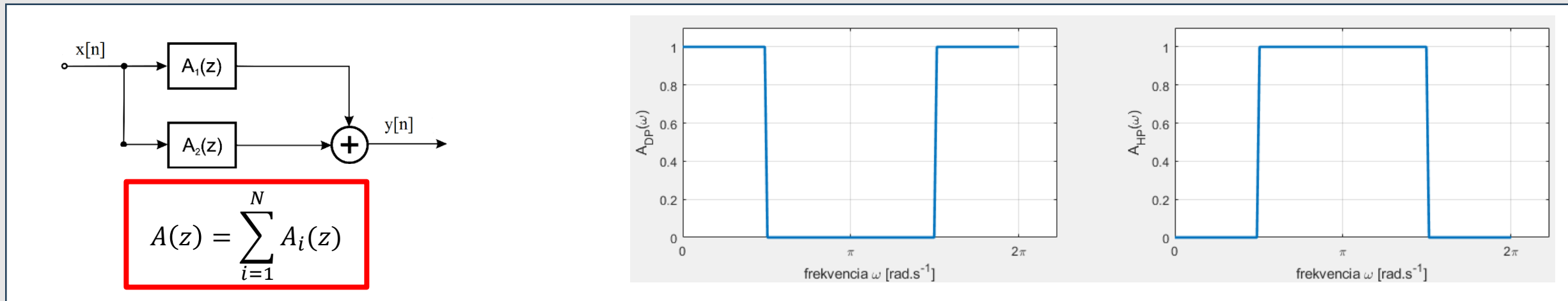
Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

Filtrácia DP a HP filtermi zapojenými paralelne :

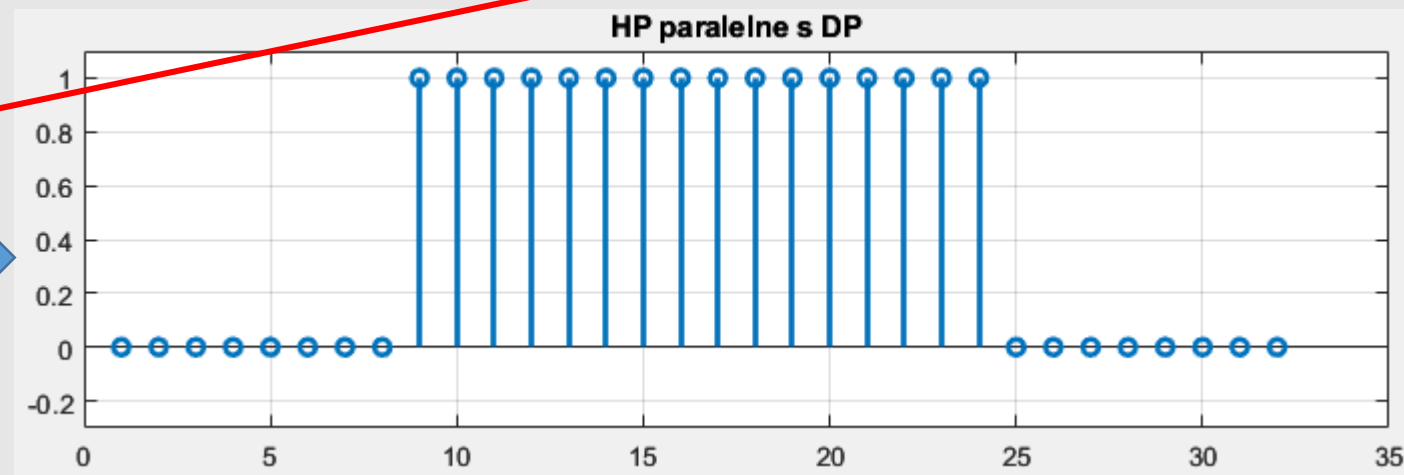
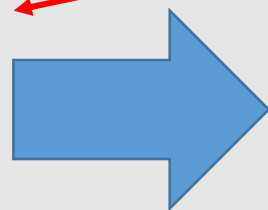
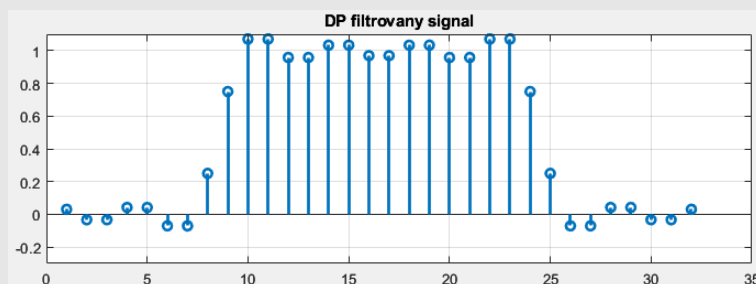
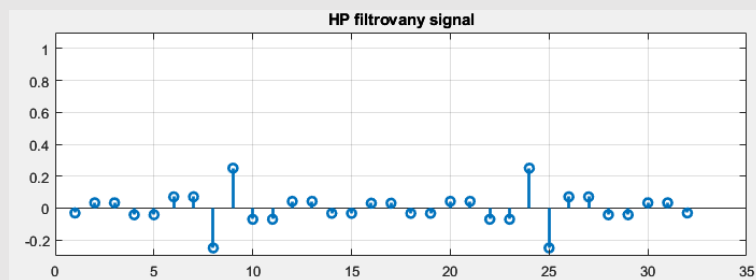

Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

Filtrácia DP a HP filtermi zapojenými paralelne :

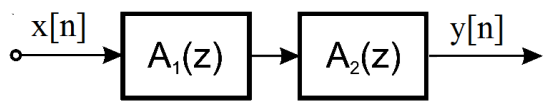

Je zřejmé, že výsledný signál je tvorený súčtom filtrovaných signálov

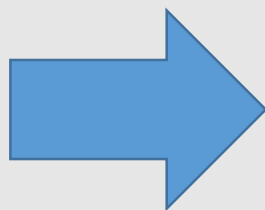
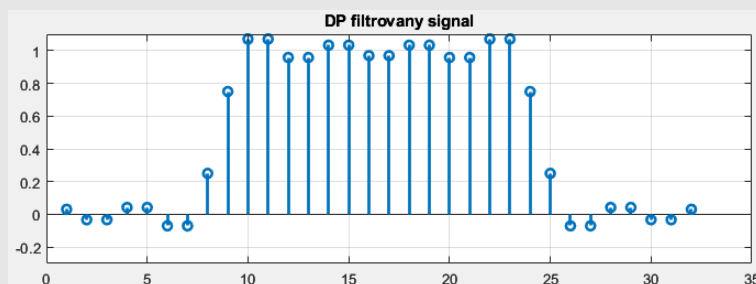
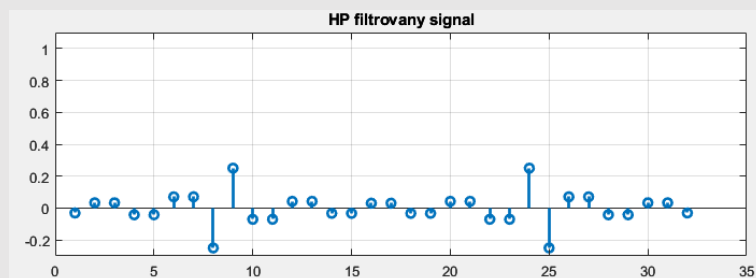
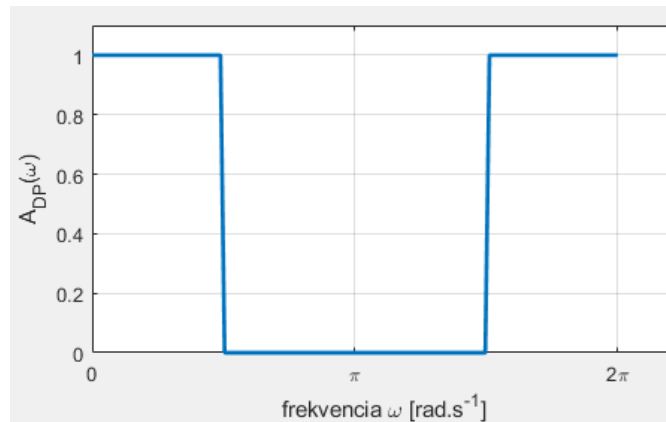

Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

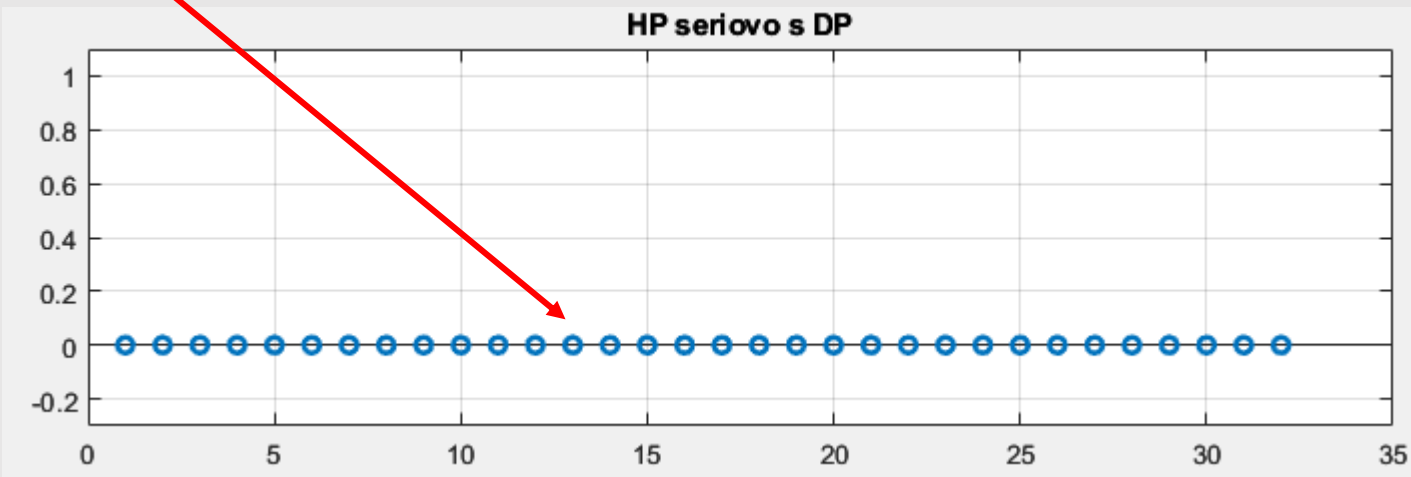
Filtrácia DP a HP filtermi zapojenými sériovo:

$$A(z) = \prod_{i=1}^N A_i(z)$$

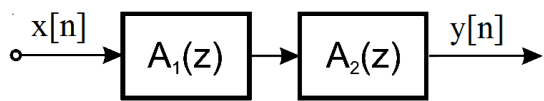

Prečo ???

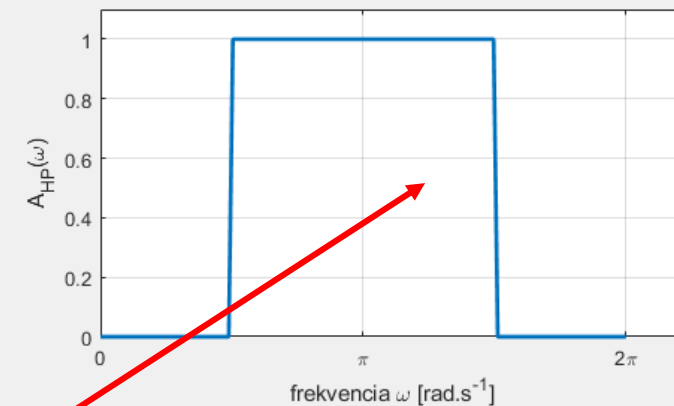
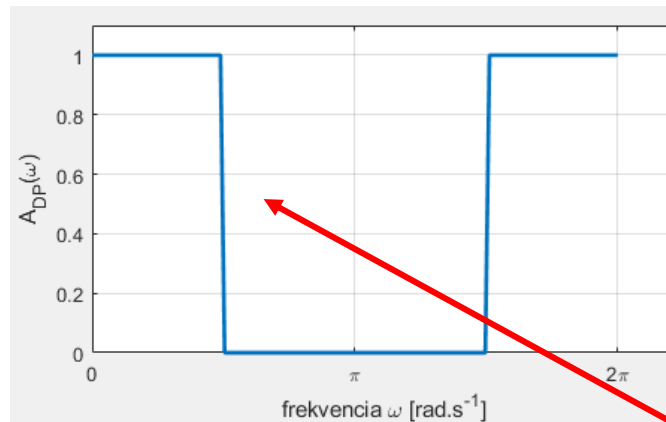

Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

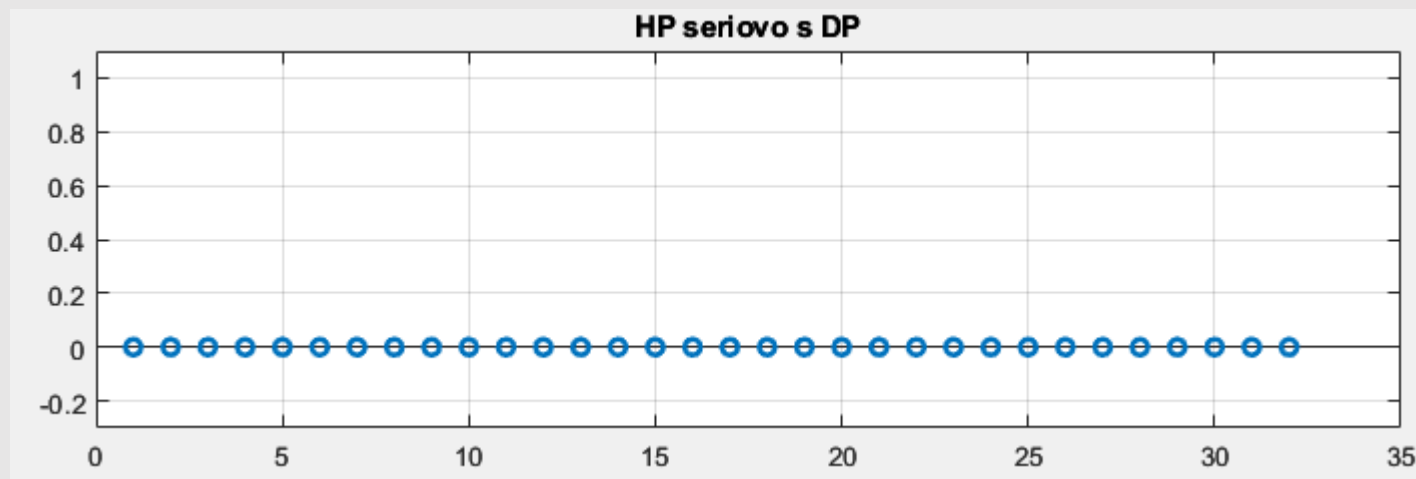
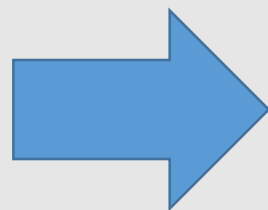
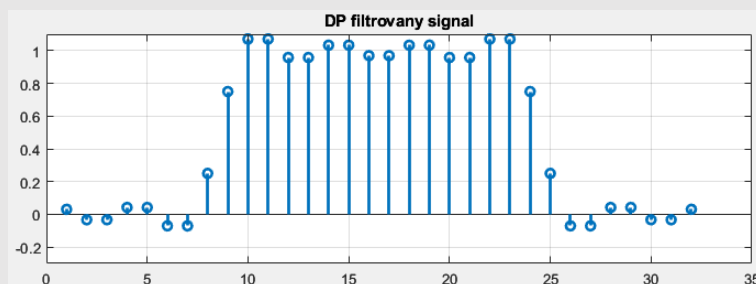
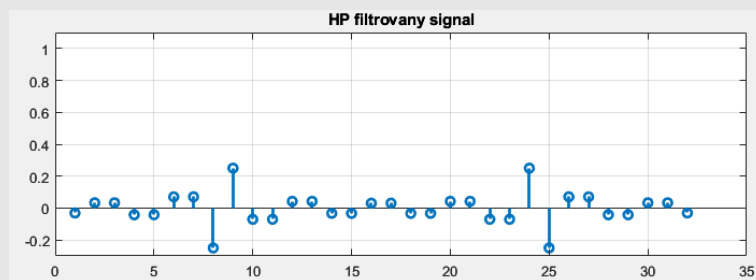
Filtrácia DP a HP filtermi zapojenými sériovo:

$$A(z) = \prod_{i=1}^N A_i(z)$$

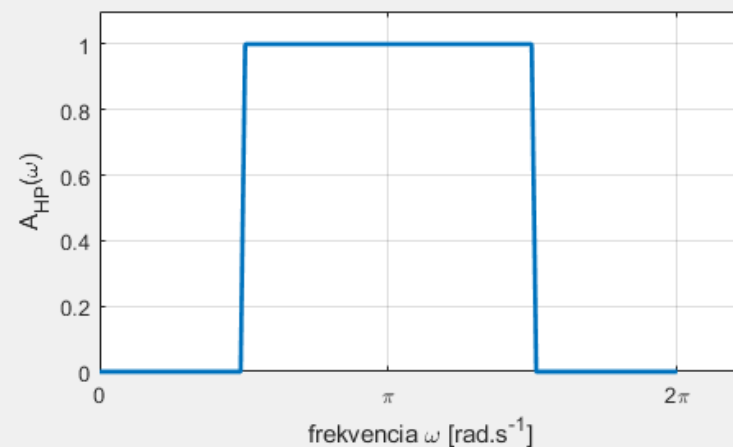
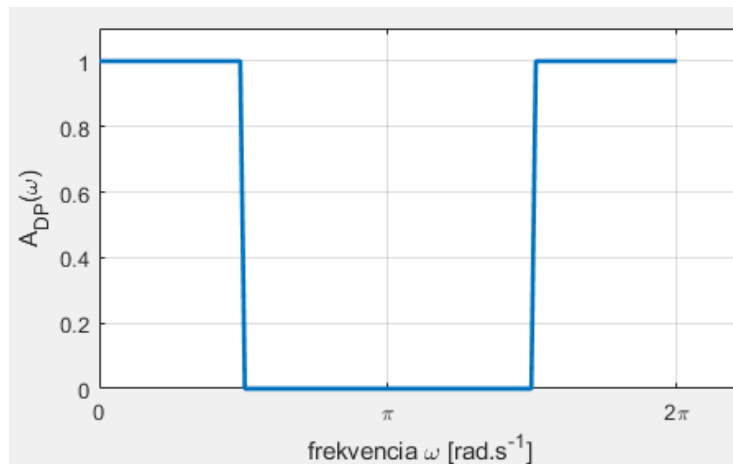

Pretože súčin $A_{DP}(\omega)A_{HP}(\omega) = 0$

Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

Príklad: Uvažujme ideálny DP a HP filter s amplitúdovo frekvenčnými charakteristikami

Vykonajte filtráciu neperiodického diskretného impulzu:

- a) DP filtrom,
- b) HP filtrom,
- c) oboma filterami v sériovom zapojení,
- d) oboma filterami v paralelnom zapojení

*Riešenie pomocou MATLABu – metóda
filtrácie pomocou oknovej funkcie a FFT
transformácie*

MATLAB®

Filtrácia – Frekvenčné charakteristiky (ukážky)

Riešenie pomocou MATLABu – metóda filtrácie pomocou oknovej funkcie a FFT transformácie

Príklad: Uvažujme ideálny DP a HP filter filter s modulovými charakteristikami na obr.

Vykonajte filtráciu neperiodického diskrétného impulzu:

- DP filtrom,
- HP filtrom,
- oboma filtermi v sériovom zapojení,
- oboma filtermi v paralelnom zapojení

```
N = 128;
% Amplitudovo frekvencna charakteristika DP filtra
A_DP(1:N) = 0;
A_DP(1:N/4) = 1;
A_DP(1+3*N/4:N) = 1;
% Amplitudovo frekvencna charakteristika HP filtra
A_HP(1:N) = 0;
A_HP(1+N/4 : 3*N/4) = 1;

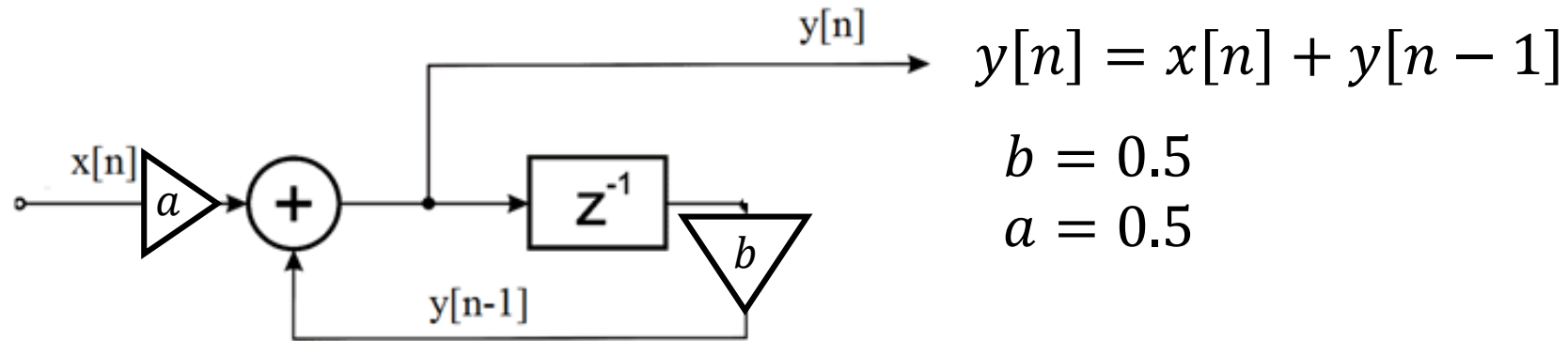
% Vektor normovanej frekvencie
frekv = 0:2*pi/(length(A_DP)-1):2*pi;
% Definovanie signálu
Sig = zeros([1 N]);
Sig(N/4+1:3*N/4) = 1;

% FFT transformacia
Sig_FT = fft(Sig);
% Filtracia v DFT oblasti
Sig_DP = ifft(Sig_FT.*A_DP);
Sig_HP = ifft(Sig_FT.*A_HP);
Sig_par= ifft(Sig_FT.*(A_HP+A_DP));
Sig_ser= ifft(Sig_FT.*(A_HP.*A_DP));

figure(1),
subplot(1,2,1), plot(frekv,A_DP,'LineWidth',2), ylim([0 1.1]), grid on; xticks([0,pi,2*pi]), xticklabels({'0','\pi','2\pi'})
xlabel('frekvencia \omega [rad.s^-1]'); ylabel('A_D_P(\omega)')
subplot(1,2,2), plot(frekv,A_HP,'LineWidth',2), ylim([0 1.1]), grid on;xticks([0,pi,2*pi]), xticklabels({'0','\pi','2\pi'})
xlabel('frekvencia \omega [rad.s^-1]');ylabel('A_H_P(\omega)')
figure(2),
subplot(3,2,1), stem(Sig,'LineWidth',2); ylim([-0.3 1.1]), grid on; title('Povodny signal')
subplot(3,2,3), stem(Sig_DP,'LineWidth',2); ylim([-0.3 1.1]), grid on; title('DP filtrovany signal')
subplot(3,2,4), stem(Sig_HP,'LineWidth',2); ylim([-0.3 1.1]), grid on; title('HP filtrovany signal')
subplot(3,2,5), stem(Sig_par,'LineWidth',2); ylim([-0.3 1.1]), grid on; title('HP paralelne s DP')
subplot(3,2,6), stem(Sig_ser,'LineWidth',2); ylim([-0.3 1.1]), grid on; title('HP seriovo s DP')
```

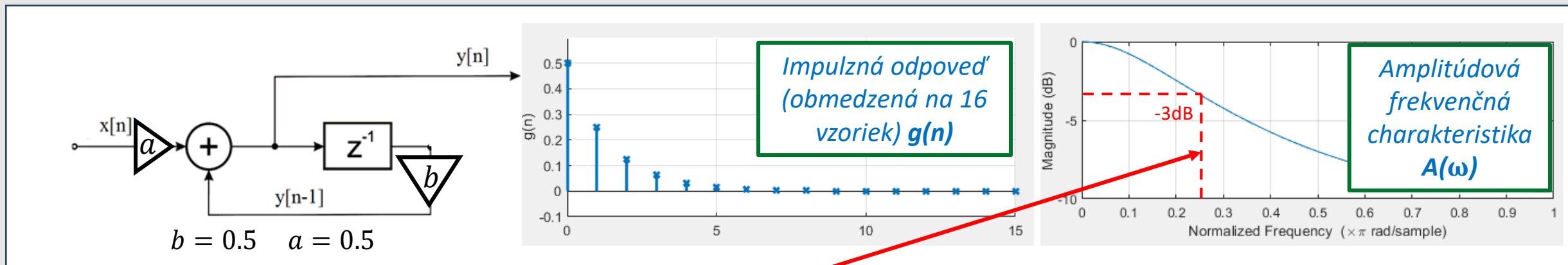
Filtrácia (ukážky)

Príklad: Uvažujme FIR filter prvého rádu! Filtrujte postupnosť vzoriek predstavujúcu neperiodický pravouhlý impulz s počtom vzoriek $n = 32$. Predpokladajme, že impulzná odpoveď filtra je obmedzená na prvých 16 vzoriek!

Filtrácia (ukážky)

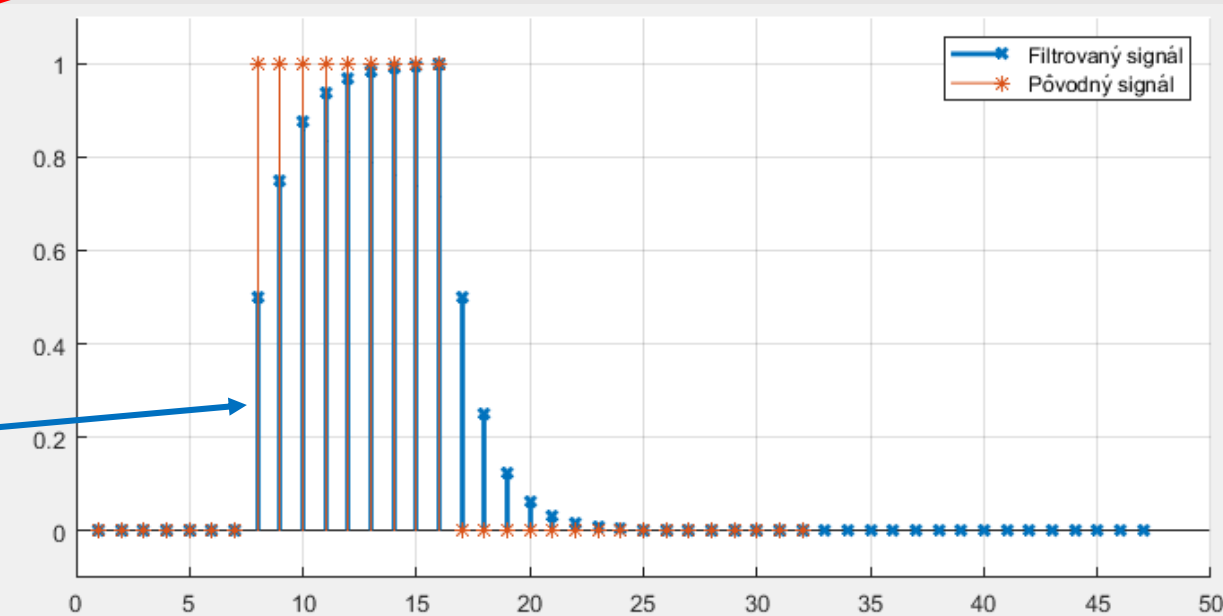
Príklad: Uvažujme FIR filter prvého rádu! Filtrujte postupnosť vzoriek predstavujúcu neperiodický pravouhlý impulz s počtom vzoriek $n = 32$. Predpokladajme, že impulzná odpoveď filtra je obmedzená na prvých 16 vzoriek!

Charakter DP filtra

Výsledný signál sa získa konvolúciou medzi vstupným signálom $x[n]$ a impulznou odpoveďou $g[n]$.

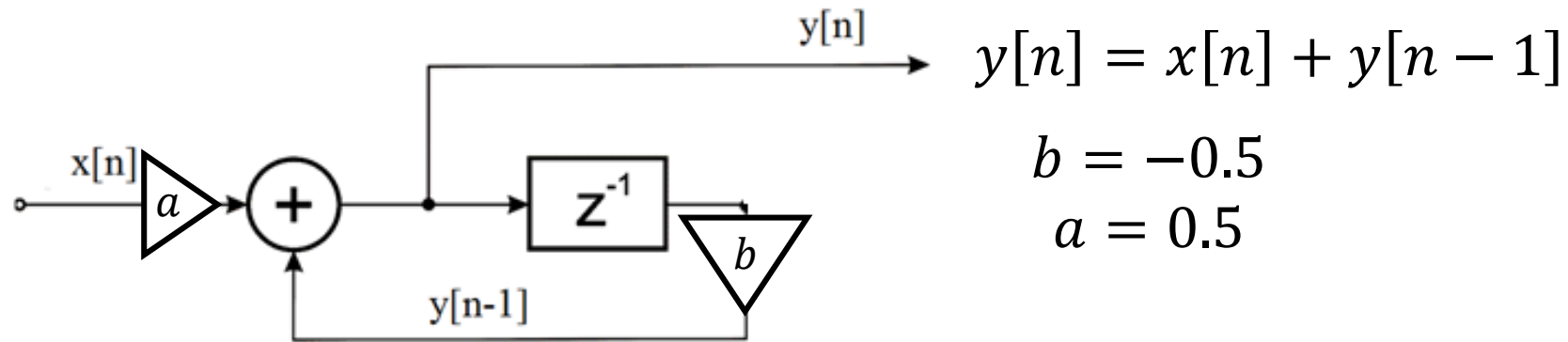
$$y[n] = x[n] * g[n] = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k)g(n - k)$$

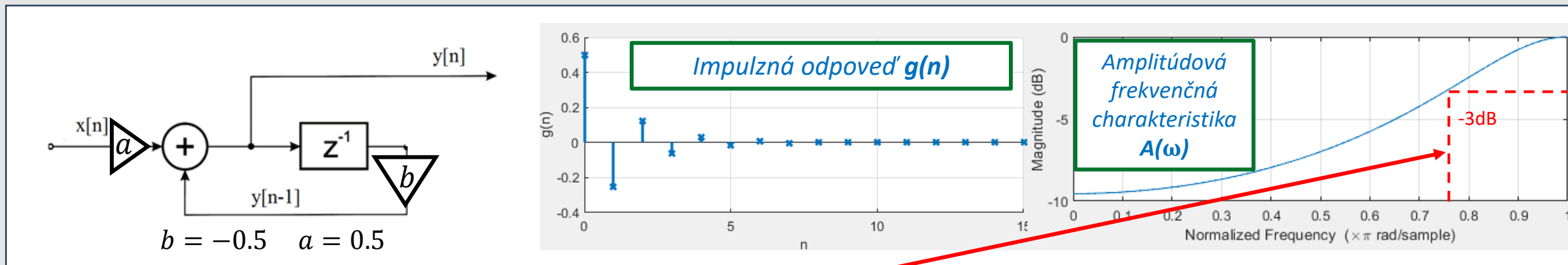
Filtrácia (ukážky)

Príklad: Uvažujme FIR filter prvého rádu! Filtrujte postupnosť vzoriek predstavujúcu neperiodický pravouhlý impulz s počtom vzoriek $n = 32$. Predpokladajme, že impulzná odpoveď filtra je obmedzená na prvých 16 vzoriek!

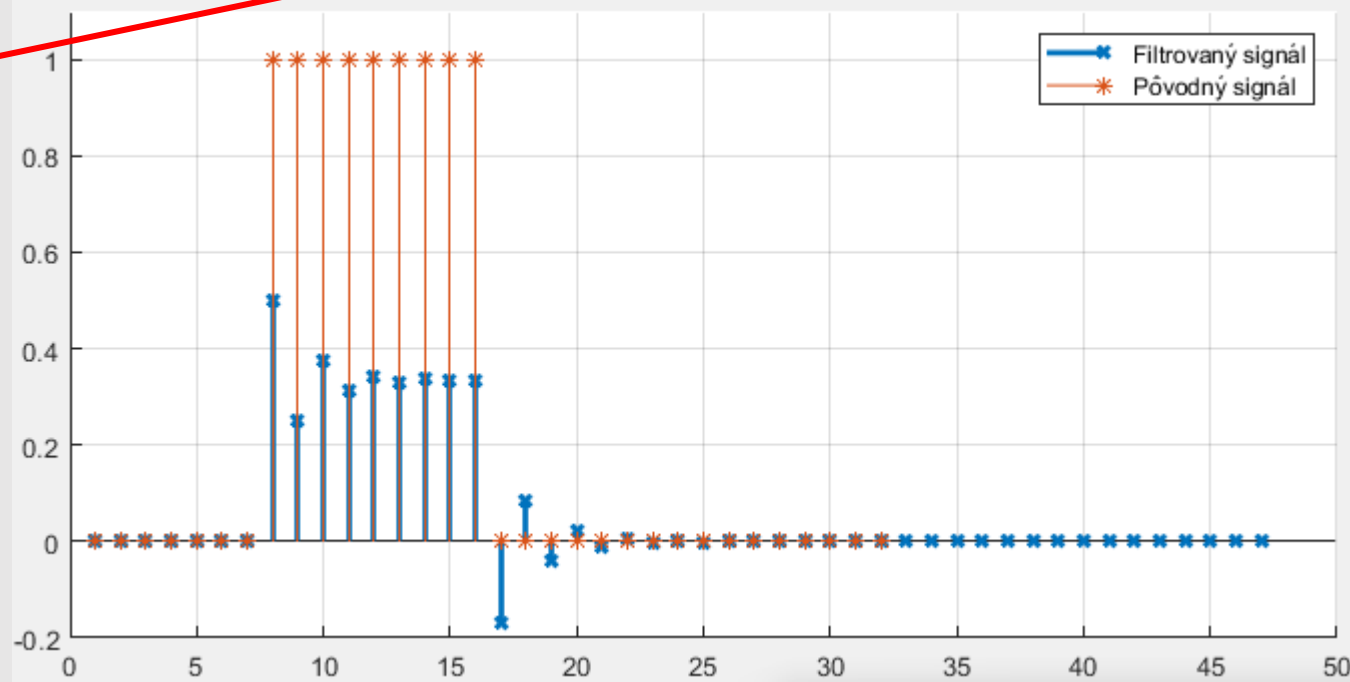

Filtrácia (ukážky)

Príklad: Uvažujme FIR filter prvého rádu! Filtrujte postupnosť vzoriek predstavujúcu neperiodický pravouhlý impulz s počtom vzoriek $n = 32$. Predpokladajme, že impulzná odpoveď filtra je obmedzená na prvých 16 vzoriek!

Charakter HP filtra

Číslicové spracovanie signálov

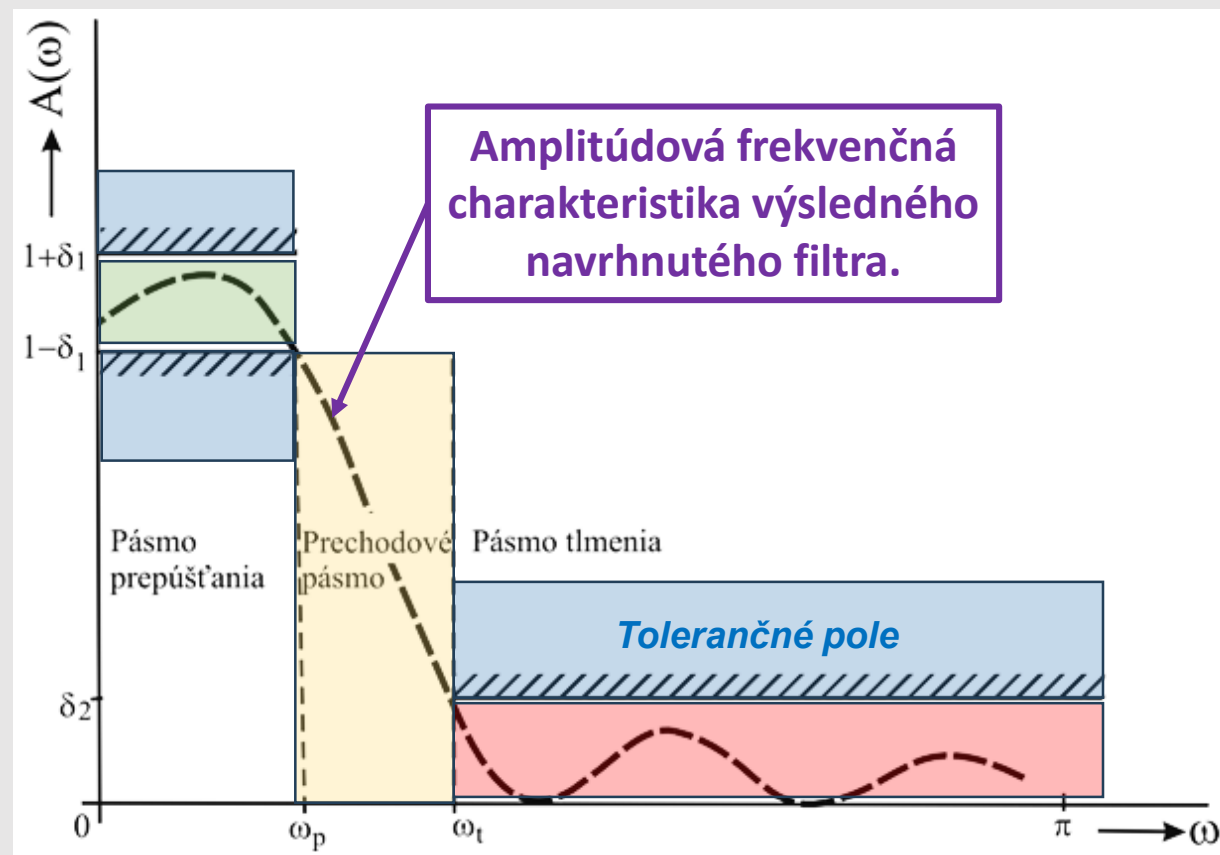
Prednáška č. 3

- Aktualizácia
- Prenos a stabilita sústavy
- Frekvenčné charakteristiky ČF
- Zapojenia ČF
- **Úvod do syntézy ČF**

Filtrácia - Úvod do syntézy ČF

Pred návrhom ČF je potrebné určiť **základné požiadavky na filter** (mal by niektoré frekvenčné pásma prepúšťať, iné tlmiť – preto je potrebné **presne špecifikovať** frekvencie signálu s požadovaným ziskom či tlmením).

Napríklad špecifikácie vlastnosti ČF pomocou **tolerančného poľa** pre dolnopriepustný číslicový filter:

Filtrácia - Úvod do syntézy ČF

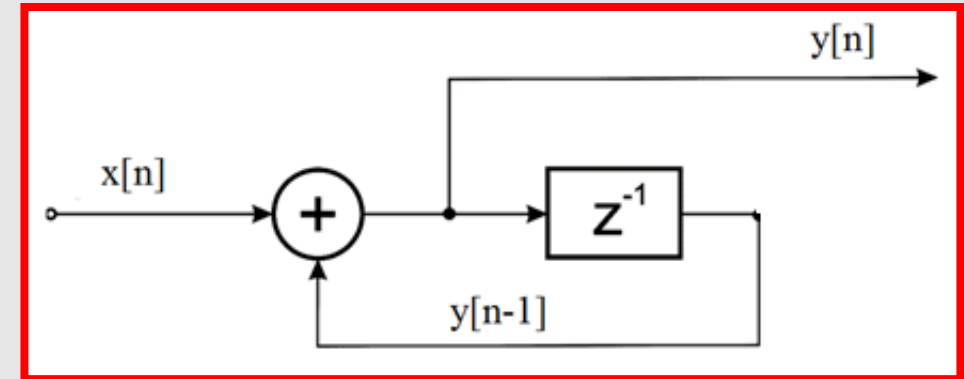
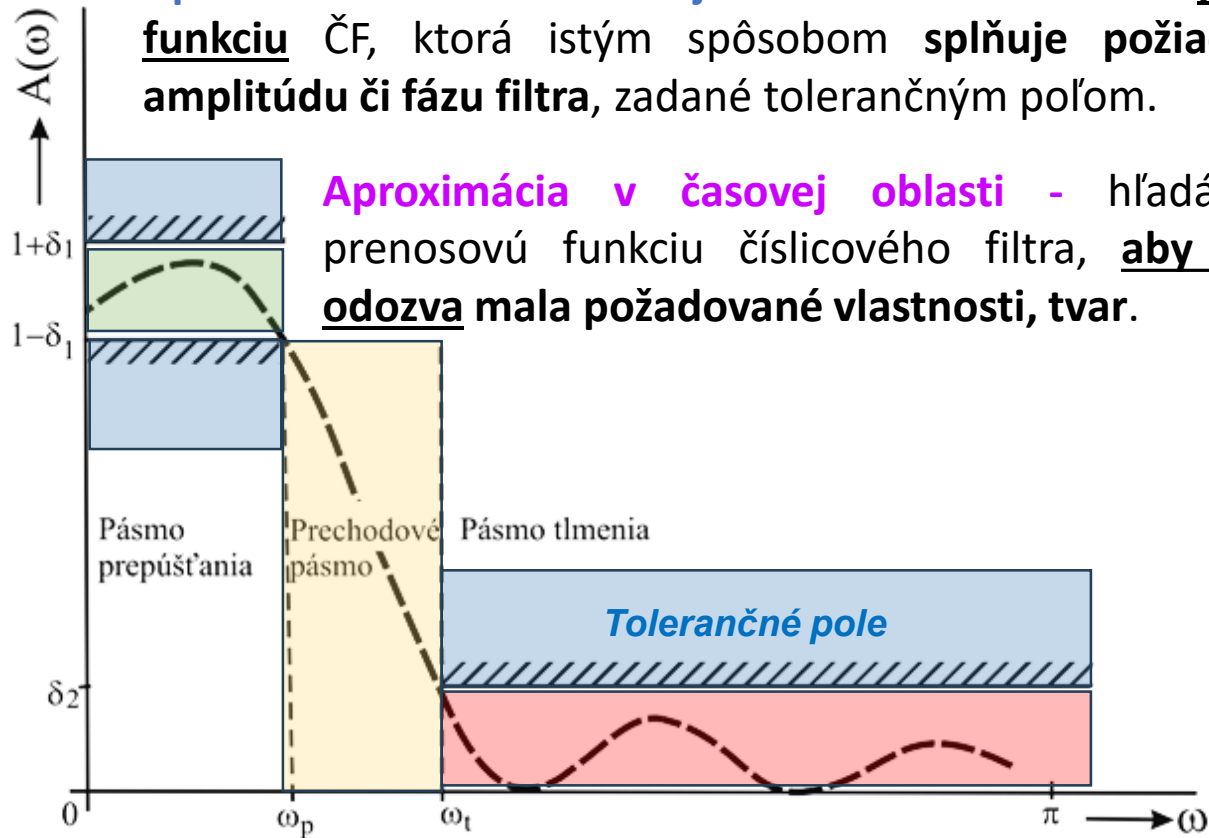
Syntéza ČF pozostáva z:

Aproximačnej časti – Nájdenie prenosovej funkcie $G(z)$

Realizačnej časti – Nájdenie zapojenia ČF podľa $G(z)$

Aproximácia vo frekvenčnej oblasti - hľadáme takú prenosovú funkciu ČF, ktorá istým spôsobom splňuje požiadavky na amplitúdu či fázu filtra, zadané tolerančným poľom.

Aproximácia v časovej oblasti - hľadáme takú prenosovú funkciu číslicového filtra, aby impulzná odozva mala požadované vlastnosti, tvar.

Filtrácia - Úvod do syntézy ČF

Existuje mnoho prístupov k syntéze a realizácii ČF:

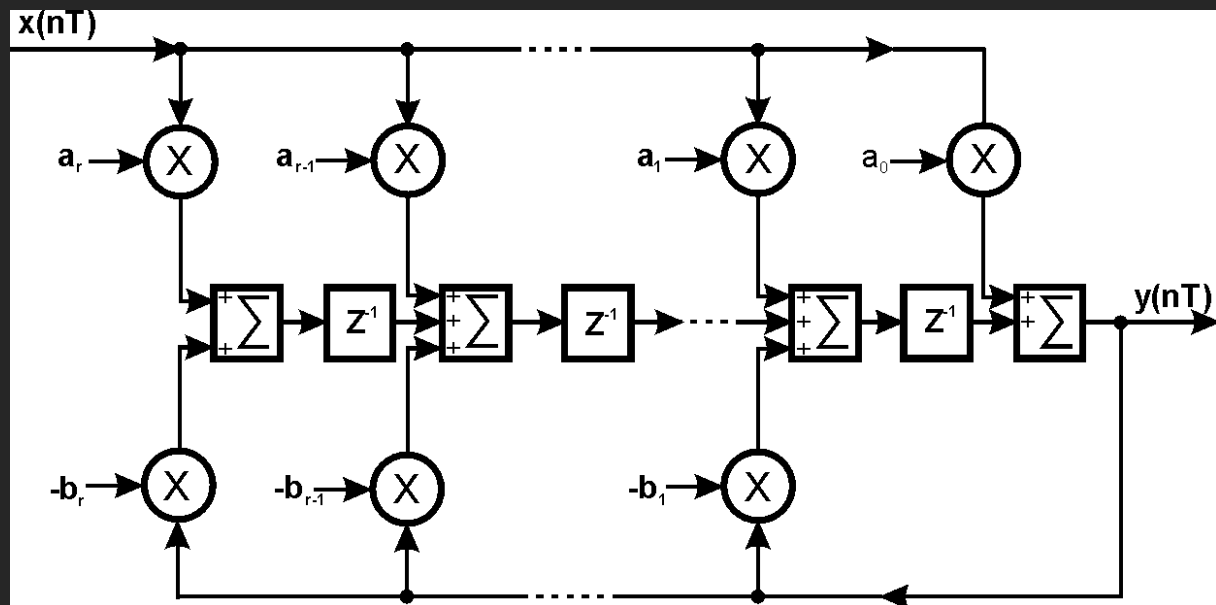
Metódy syntézy rekurzívnych IIR ČF

- **metóda invariantnej impulznej charakteristiky** - Podstata metódy spočíva v rovnosti impulznej odozvy $g[n]$ navrhovaného ČF IIR a charakteristiky získanej diskretizáciou impulznej odozvy $g_a[t]$ príslušného analógového filtra (AF).
- **metóda bilineárnej transformácie** – Podstata metódy spočíva v prevode prenosovej funkcie AF (v priestore Laplaceovej transformácie) na prenosovú funkciu ČF (v priestore Z transformácie)
- **metóda numerického riešenia diferenciálnych rovníc** – spočíva v aproximácii derivácii, ktoré sa vyskytujú v diferencialnej rovnici popisujúcej AF, pomocou konečných diferencií.
- **metóda minimalizácie strednej kvadratickej chyby**
- **metóda inverzie**

Metódy syntézy rekurzívnych FIR ČF

- **metóda diskretných oknových funkcií**
- **metóda frekvenčnej diskretizácie**

Ďakujem za pozornosť!

Nabudúce:

- Syntéza IIR filtrov
- Syntéza FIR filtrov
- Realizácia ČF

